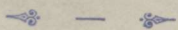

C 235.

5948

Kompanjon.

Wanemuise
näitelawa
— TARTUS. —

Wm 130

Къ представлени на сценѣ дозволено
1-го декабря 1910. за №12949.

Kompanjon

Lustmäng 4 waatuses.

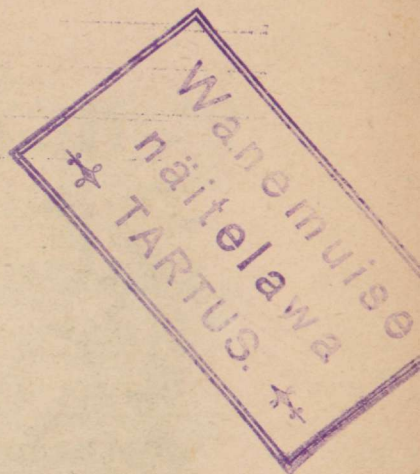
Adolph L'Arronge

Tõlkinud: L. Simm

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiiviramatukogu

76158

Wanemuise näitelawa
september 1910.

Osalistes:

August Voss, wabrikant.

Mathilde, tema naene.

Adelle, nende tütar.

Oskar Schumann

Bernhard Voss, kantselei nõunik.

Ferdinand Winkler.

Lesk. Lerche.

Luise, tema tütar

Marie, tüdruk August Vossi juures.

- Friedrich, teener

Fadi Röper

Holding, õpetaja.

Gleichenberg, raamatupidaja.

Pulma töörad, teenid, töölised.

Esimene waatus.

Tuba August Vossi juures. Üks keskus, kaks kõrvalust; paremal ja pahemal pool ees kumbagiil pool aken. Keskkuse kõrval paremal ja pahemal pool kaetud lauad ja toolid; paremal pool akna juures kirjutuse laud tooliga; pahemal pool akna juures töölaudake ja kaks tooli.

Letendus.

Voss. Oskar

[Mõlemad istuvad pahemal pool laua juures, Vossi ees laual on kontrakt]

Voss. Kui siis kõik joones, Teist saab minu kompanjon, ehk oigem ütelda: minust saab Teie kompanjon.

Oskar Teie ei peansomitli võtki õigusi käest ära andma.

Voss. Kui ma seda aga nii tahan. Ma tunnen Teid juba kümme aastat, ja ma tean, kelle kätte ma oma lapse ja oma äri usaldan.

Askar. Ma saan muudugi püüdma, Teie
usaldust ära teenida, ja annan kõigile
Teie soovidele alla; ma annan aga, pa-
ragrahw kuus -

Vass. Paragrahw kuus? See on just meie
lepingu pääpunkt, ja selle juures ei lase
ma midagi muuta. [teeb kontrakti lahti
ja loeb] „Paragrahw kuus. Härra Askar
Schumann saab üksi August Vass'i ja
kompanie äri nimel asju ajama, härra
August Vass jääb wainseks osanikuks
- waata paragrahw kaheksa - ütleb en-
mast aga igast ärijuktimisest lahti
Mul on oma tugewad wiiskümmend selja-
taga, ma olen küllalt tööd teinud,
müüd tahan ma puhata.

Askar. Teie olete ju weel nii priske, nii
wäga tegewusega harjunud -

Vass. A, ma ei hakka nii ilma sihita päe-
wast päewa elama. Esiters on mul oma
mõisa kaelas, ma astsin ta naese sugu-
laste käest, - oma wahel üeldud, ei ole was-
tu tahtmist; aga wanamoor tahtis oma

onupõija häameelega jälle jalule aidata
 ja katsus mulle selgeks teha et see tema-
 le armas mõte olla, maale elama au-
 da, kui ma kord ärist rahu saan. Kui
 ma ka selle pääle ei mõtlegi Falkenbergis
 wälja puhata, siisgi nõuab ta hoolt ja
 muret. Ja siis, kas ei ole Teie mul mu lap-
 sed? Oma Adele jaoks eladov, see saab
 nüüd minu elu pääülesanne olema.
 Äriasjadest ei taha ma midagi enam
 teada, ja et ma kiisatusesse ei sattuks,
 tegin ma kuwendamaa paragrahwi. Aga
 oma ainukese tütrele, Teie naesele
 jään ma nõuandjaks ja toeks [tänu
üles] Kii siis? Äri nimi on: August
 Bass ja kompanii, Teie olete ainukene
 äri asemik, mina wõtan ainult oma
 kapitaliga kahjust ja kasust poolks osa,
 ja see on öieti ka ainult wälispidi, sest
 mis mind omale saan, saab pärast
 ometi jälle kõik Teile. [Panek kontrahi tas-
kusse]. Nüüd sõidame mõlemad nota-
 riuse juurde ja kirjutame kontra hile

alla, siis panete ennast niidesse ja tulete
oma pruudile järele, laulatuseks.

Oskar. Ma näen juba, ma pean Teie
tähtmist täitma.

Vass. Ja, seda Te peate; aga hapu näo-
teete Te selle juurde. Oma pulmapäe-
wal võiksite küll natuke rõõmsamolla.

Oskar. O, ma olen ju nii südamest liigu-
tatud -

Vass. Teie näost ei ole seda näha. Enne
nahulik külme- see ei sunni sugugi
Teie aastatega kokku. Teie peidate
oma tundmused tulekindla müüri
taha.

Oskar [maeratahes] Wist küll mitte,
sest adale silmadele ei jaksanud see
müür vastu panna.

Vass. See on äige; ja et minu laps Teid
armastab, armastan ka mina Teid.

2 etendus.

Endised. Marie.

Marie [ruttu keskelt] Herrra Vass! Härra

Voss. Noh, mis on?

Marie. Hulk pulmaxingitusi on jälle toodud, nende hulgas jälle kolm kella; üks ümar gune, üks must ja üks üles riiputamiseks. See ülesriiputamiseks on üks regulator, mis neli nädalat käib

Voss. Regulator on selle nimi [Askarile]

Noh siis on Teie kogu warsti kaks täielik, puudub ainult veel torni kell.

Marie. Kas asjade toojad jootraha peavad saama?

Voss. Kuidugi. Ütle minu abikaasale ja pane asjad ettevaatlikult teiste kingituste juurde.

Marie. [Ära pekkelt]

3 etendus.

Endised ilma Marieta.

Voss. Kuidas siis Teie asjadega lugu on, Askar? Kas te nad juua süa olete lasknud toimetada?

Askar. Minu asjad?

Doss. Nu ja, teie poisimehe kraam, kõige
päält riided ja pesu. See on ju iseenesest
gi mõista, et Teie täna juba oma kor-
terisse siiasamasse majasse peate koli-
ma.

Askar. Täna juba?

Doss. Muidugi.

Askar. Selle pääle ei ole ma küll veel
mõelnud.

Doss. Ma saadan Teile pärast Fried-
riichi appi, - see võib esialgu vähema
kõige tarvilikumad asjad kokkupan-
ja süüa tuua.

4 etendus

Endised. Marie

Marie. [keskelt] Herra Doss! Herra Doss

Doss. Mis siis juba jälle on?

Marie. Konditor või kookisid, kompekk
ja veel suure liua meloni - komposti

Doss. Rumal Triinu, selle nimi on Me-
loni - kompost.

Marie. Ah soo! Puhvili on ka juba
tulnud - pirnid, nii suured - isegi

weel wäiksemad - ja pärg ja puxet
preili jaoks.

Vass. Misspärast sa siis seda kõin
mulle jutustad? Ütle seda ametiigi
minu abikaasale.

Marie. Proua aitab preilit riidesse pa-
nemise juures

Vass. Üks kõin, see kõin ei ole minu asi!
Katsu et minema saad.

Marie [kerkelt ara]

5. etendus.

Endised. Adele

Adele. [mõrjaneidid, pahemaalt poolt]

Ah, see ilus lillekimp! See on sinu poolt,
Arkar, eks ole?

Vass. Ei, mu silma terape; selle on isa,
ke muretsenud. Akel dib ta sulle?

Adele. Ah ja kuidas! Kui sa mu juuk-
seid sassi ei aja, tahid sa mind suu-
delda.

Vass. Koh, ma katsun, ma hoian kaed
tagasi ja, ehk ma kull parema meelega

sind päris kokku pigistaksin. - Tule si-
haja suuke valmis - so! [Suudles teda]
Sa oled küll mõrja ehtes juba?

Adele. Päris valmis, ainult päng ja loor
puuduvad veel

Voss. Noh, väimees, siis on aeg, et meie ka
enese pääle mõtleme. Ma ütlen ainult
all veel, et vabrik ja kontor täna keel
12 kinni pannakse; noored inimesed
tahavad ka ometi häämelega viriku
minna. Teil ei ole ometi midagi selle
vastu?

Aeskar. Muidugi mitte.

6 etendus

Endised. Marie.

Marie [keskelt] Härra Voss! Härra Voss!

Voss. Missparast sa siis ikka kaks korda
ütled. Mis sa tahad?

Marie. Korter lasub ütelda, et õpetajale
tarvis ei ole järele saata, temal on enne
seda veel kodusse ristimine; aga mü-
pea kui laps ristitud, saab printpaar

laulatatud.

Voss. Hää küll!

Marie. Siis on keegi veel wäljas, keegi meeste parrettist.

Voss. Mis asjast?

Marie. Kõh meeste parrettist - laulu - parrettist

Voss. Kwartettist, sina kanna! Mine aga ma tuleruokhe

Voss. [Askarile, kes Adelega räägib] Askar, tulge mulle siis kontorisse järele. Meie peame siis notariuse juure minema.

Askar. Atse ruokhe.

Voss. Ja sina, minu Adele, mu silmate-rake? Sull ei ole wist midagi selle wastu kui ma sind veel natukeseks ajaks sellega saäl üksi jätan? Na, lõbusat aja-wiidet [keskelt ära].

7 etendus.

Askar. Adele.

Adele. Askar, sa räägid nii wähe. Kas sa õnnelik ei ole?

Oskar. Kuidas võid sa veel küsida, kallid Adelle. Kas sa ei vaata rõõmsalt tulevikusse?

Oskar. Ma oleksin rõõmem rahul, kui + sinu vanemad sind minule usaldaksid nii nagu sa oled ja kuidas ma sind armastan ja minu täojuure kooleks jäta sind, sind elust läbi viia.

Adelle. See teeb sinu tujul halvaks, et ma sulle väikese varanduse kaasa toon? Või ei oleks sa mind tähtnudgi, kui sa seda oleksid teadnud? Ma lootsin sind liiga palju märgata, kui armastada sulle oled - sa ei oleks ehk ise selle sugugi selle mõtte pääle tulnud. [ruttu] Sa ei armasta mind ehk sugugi nõnda kui mina sind?

Oskar. [Adellet kaalustades] Sulle ei saa ialgi põhjust olemas minu armastuse juures kahelda.

Adelle. Noh, muud ei ole mul tarvisgi; selle ärritusega, et me rikkad oleme, karjume me varsti ära.

15.
Askar. Sa pead mulle ainult lubama
et sa mind kõigis asjus usaldad, et sa
iga küsimusega, iga kahtlusega kõige
enne minu poole pöörad.

Adelle. Kluidugi, kuidas oleks see ka
teisiti võimalik, kui sa minu mees oled.

Askar. Sa jääd oma vanematele nii lähedale, sinu isa nõuab, et meie siin
majas elaksime, mõnikord võib olla ei
leidu sündsast juhtumist rääkimiseks.

Adelle [narratades] Ah, kuidas see väe-
malik oleks? Kui meie mees ja naene ole-
me, siis võime me ju terve päev ühes koos
rääkida ja-ja ülepäi alati.

Askar. Waata, ma kujutasinemale juba
meie abielu algust teisiti ette, ma looti-
sin, et meie väikse pulmameisi teeme.

Adelle. [imestades] Pulmameisi?

Askar. Ja. Kui ma ka praegu ärist just
kauaks ära ei või jääda - aga kuueks
ehk kaheksaks päevaks onmeti - oleks me
võinud kuhugile sõita.

Adelle. Ja mispärast ei tee meie seda mitte?

Askar. Sinu isa tahab, et meie alles melja kuni kuu nädala pärast reisime, kui saagemaks lähem; siis tahab ta meiega ühes tulla. Minu arust on nüüd juba see küllalt reisisimeks.

Adelle. Minu arust ka, ja üksi oled ka palju ilusam reisida.

Askar. Eks ole? Kuule, Adelle, kas sa ei saaks natuke neid ja pesu - umbes nädala jaoks - salaja korpupanna?

Adelle. Salaja? Emale peaksime meil seda ometi ütleva.

Askar. Ma arvan, sinu emal võime n ilma muuta usaldada.

Adelle. Mis sul süü on?

Askar. Saada ma asjad minu korteris - aga õige pea - ma pakin, mis mul vaja sinna juurde, saadan kõik rautajaama, tellin telegraafiteel Haller's hotel de Prusse's meile korteri, ja täna õhtu, ilma et keegi midagi märkab, läheme me ära, sõidame rautajaama, ja kell kahe tõusutame ära.

Adèle. [kes hooliga, päältäkuulanud] See on ju tore plaan!

Oskar. Sa oled siis nõus

Adèle. Ah ma olen sellest waimustatud! Ma ei oleks kunagi mõelnud, et sulle niisugused romantilised mõtted waiwad tulla.

Oskar. Räägi siis kohe oma emaga, aga palu teda, meie plaani salajas hoida. Ma ei tohi isat nüüd enam kauem oodata lasta. Jumalaga, Adèle.

Adèle. [Oskarit kaelustades] Nägenuiseni.

Oskar. [ära keskest]

8 etendus.

Adèle. kohe pääle selle Marie.

Adèle. Meie teeme pulmameisi, salaja pulmameisi - ah kuidas ma ennast selle üle rõõmustan!

Mathilde [pahemalt poolt] Noh, Adèle, kas sa ei taha ennast walmis teada?

Adèle. Õnneks, tule, ma ütlen sulle ühe saladuse - kuuled sa, saladuse?

Heegi ei tohi sellest teada saada, iseäranis isa mitte.

Mathilde. So? Misseel siis on?

Adele, [Larsa, kuna ta Mathilde eusse ligi tõmbas] Ma reisin täna õhtu Oskariga ar

Mathilde. Mis?

Adele. Ja muidugi. Sa pead lubama, et ma mõne kleidi ja muid väiksemaid asju mis nädala jaoksul tarvis läheb, kokkupanen ja tema juurde saadan. Täna õhtu, kui teised arwawad, et me ühesse oma korterisse läheme, sõedame rauttejaama - korter hotell de Prusse's Kallal on meile juba ära tellitud. Sa pead selle eest hoolt kandma et meie arwalmist koke tähele ei panda.

Mathilde. Ja isa ei pea sellest midagi teadma?

Adele. Mitte kriipsugi. Ta on, wõib selle wastu - ja ma rõõmustan enast selle üle nii wäga.

Mathilde. Laps, seda ei saa ma wastu Adelele. Palun ära räägi midagi selle

wastu. Misspärast ei peaks mina ka pulma-
riisi tegema, nagu teised noored naased?

Mathilde. Otsja enese wastu ei oleks ju mi-
dagi ütelda, aga -

Adelle. Näed sa -? Sime arust on see päris
loomulik. Missugused kleidid pean
ma siis ühes wõtma? Ma arwan pruun-
ni sametiga, kalli pääliskleidiga, sini-
se siidist ja siis võib olla veel musta - sellest
saab wist üheks nädalaks.

Mathilde. Sa narrikene, posttest saab
juba küllalt.

Adelle. Häwi küll, sina pead otsustama
aga tule me peame ruttama.

Mathilde. Adelle, sa ei wõi ometi mõrja-
kleidis, rappidis ja kastides ümberko-
lada.

10 etendus.

Endised. Marie.

Marie. [keskelt] Preili Luise on süin ja la-
seb küsida, kas ta mõrjaehtimise juures
nature abiks võib olla?

Adelle. Luise? O, see tuleb nagu kutsu-

tud, Palu preilit minu tuppä Äära pahem
le poole!

Marit. Preili on juba sääl [keskelt äära]

[Mathilde tabab adale järele minna, Ferdi-
nand astub ruttu keskelt sisse]

10. etendus

Mathilde. Ferdinand.

Ferdinand. [palliviides ja suvepalitus] Tere
armas emütitar. Saulatamiseks ann kül
veel matuse wara, aga - [waatab otside
ümber]

Mathilde. Tere Ferdinand. Te tuletate too
poolest wara. Keda Te siis otsite?

Ferdinand. Vossi ei ole küll kadus?

Mathilde. Ta peab rohe tagasi tule-
ma, ta sõitis Eskariga notariuse juurele.

Ferdinand. So, notariuse juurele. Muid
ei ole küll ühtegi wöerast tulnud?

Mathilde. Wöerast? Ei Luise tuli praegu.

Ferdinand. [enesele] Luise! Ma ei ole
siis pmeti eksinud.

Mathilde. Tänan Teid ilusa kellareest,

mis Te noortele kinkisite.

Ferdinand. [mõtet laiali] Ah-see ei ole ju
kõne väärt.

Mathilde. Palun, nii kallis kell,

Ferdinand. Teie arvate, et kell liiga kal-
lis on. Aga meil ju teda on! Sestraa dik
kui Doss minu vanamehe käest Falcken-
bergi ära ostis ja meie piiritusega kaup-
leme, tuleb mulle raha kui puur.

Mathilde. Räänuustab kuulda.

Ferdinand. [Lohates] Ah, see raha! Õnne-
likurs ei tee ta ometi.

Mathilde. [naeratastes] Mis teil siis puu-
dub?

Ferdinand. Minul? Kõik! Ma olen liule-
line loomus ja pean piiritust põletama
Ma palun Teid, liule ja piiritus, kuidas
see kokkusünnib! Aga see ei ole veel kõi-
ge pahem. Ma armastan ja ei tahi
ial selle päält mõelda seda tüdrukut,
naeraks võtta, kedagi ma armastan.

Mathilde. Mis pärast siis mitte?

Ferdinand. Mis pärast? Kust Te oma

puuvilja ostate?

Mathilde. [Naerdes] Smelik küsimus.

Ferdinand. Palun, ütlege, kust te oma puuvilja ostate?

Mathilde. Koh, kust harilikult kõige paremat puuvilja saab, ema Serche käest.

Ferdinand. Ema Serche käest! Seda ma teadsin ju. Kõik ilm ostab ema Serche käest puuvilja. Iga inimene tunneb seda kirjaks maalitud püksad, iga inimene tunneb ema Serchet. Kas te võite ennesele nüüd ette kujutada, et mina, Ferdinand Winkler, nikka Winkleri puuvilja tõrse päilaps, päri uulitsas, alimisel korral, kakessa akent uulitsa pool, ema Serche väimeheks saaks? See on ameti rõõmata!

Mathilde. Teie armastate Luiset?

Ferdinand Kolledasti! Aga jumala pärast äägi seda temale ütlege.

Mathilde. Aga kus te siis tüdrukut tunnete ma saate?

Ferdinand. Ta annab minu äele mõnd

aarlat juba klaveritundisid - ixxa õhtu-
 pooltel, kui ma kodus olen. Iga tunniga
 kasvab minu kire, ja onneti pean ma
 teda mahasuruma. Minu ainuke
 troost on luule. Iga klaveritunni järel
 iga kokkupuutumise järel luuliga
 loon ma ühe laulu. Ma kirjasin
 need laulud kokku ja lasksin nad pääl-
 kirja all "Roosid ja oksad" "kuldkois-
 tes" ja punaste kaantega trükkida.
 Ma ei taha edes olla, aga seda võin
 ma julgelt ütelda, et Heinrich Heine
 enam armastuse - igatsuse ja sü-
 damewalu laulude luule - põlvil
 ainu valitseja ei ole

Mathilde [kannatamatalt] See on ju
 kõik väga ilus, armas Ferdinand, aga
Ferdinand. Pei aruate et ma lüaldan?
 Palun mul on juba tähtsate kirjanike
 poolt, kellele ma oma luuletused
 saatsin, kiituse kirjasid saanud,
 nämm sees Suedemann'i, Hauptmann'i
 ja teiste käest. Lubage et ma Teile

Suudermanni kirja ette loen [wõtab kull
kirja taskust wälja ja otsib nende hulgas
üht wälja.]

Kathilde. Ma usun ju kõik häameelegi
aga mul on maja tallituses weel üm-
gi oiidada ja pean ennast ka weel
walmis seadma.

Ferdinand. Ainult Silmapilgus! Sii-
songi see kiri, kuulake. [Loeb] „Ainult
Tud härra! Teie raamat on nii isea-
line, oma wiisi, et ma ühtegi teist tem-
kõwale sõida ei oska, ja ma kahets-
sellepärast, et Teie saate, Teie raama-
tut oma raamatukogusse mahutada
täita ei wõi.“ See on ametigi wõija mee-
taw minule, eks ole?

Kathilde. Aluidugi, miidugi. Aga
nüüd peate mind wabandama.

Ferdinand. Ainult weel üks küsimus
Tseemrustigi mäista takan ka noore-
paarile laua juures riimides kõne
pidada - kas teie ei oleks nüüd nii
hää ja ei jutustaks mulle mõnda

väikert joont Odele elust isearamis tema
mõrja elust põlvest Oskariga? Mõju
on ikka palju suurem, kui muisuguseid
asju käne sisse põimid

Mathilde. Muidugi, armas Ferdinand,
teine kord täidan ma häameeliga Teie
soovi - homme kui Te soovite - aga täna
on mul liiga palju tegemist.

Ferdinand. Hakatus mul on juba valmis
- palun, ütlege mulle ainult, kas Tei-
le see kuju meeldib. Ma tahtsin nii
alata:

Teid, armas narpaar, tervitam!

Teie särab selgest õnnest silm?

Mathilde. Muidugi, see on väga ilus.
Sääl tuleb minu mees.

H. Hendus.

Englised: Doss.

Doss. [keskelt] So, see oleks korras, kontrakt
on alla kirjutatud. Tere, Händel. Aga,
Teie olete juba siin?

Ferdinand. Ja, ma tahtsin eneselle lubada-

Mathilde. Ehk ütled sina Ferdinandile, mis ta teada tahab, ma pean nüüd kooki vaatama minema.

Vass. Kas minu ülikond ka sünnib waimis on? Frack, west kaelaside?

Mathilde. Sa lejad kõik säält seest [taab paremale poole] Tee aga ruttu, arno pulmawõeraid oodata kasene. Kage miseni, Ferdinand. [keskeitära]

12 etendus.

Vass. Ferdinand.

Vass. Ah, mis te siis teada tahate?

Ferdinand. Armas Vass, ma tahan noorpaari laua juures nüümidel kõnes teada tada.

Vass. See on õige, tehke aga seela.

Ferdinand. Ma tahtsin nii alata:

Teid armas noorpaar terwitau.

Tel särab õnnes silm.

Vass. See on väga ilus.

Ferdinand. Keeldid te teile? A, see nõuutaab mind. Ehk jutustate mulle nüüd

midagi Adele ja Askari elust, et laulus tar-
vitada võin

Voss. Kende elust? Koh! üteldge siis, et
Adele minu ainuke laps on, et ma
teid armastan, nagu oma silma tera,
et ma ainult temale ja tema õnnele eladon
tahan ja ka tulevikus tema kõrvalt ei
Ferdinand. Plus. Ja nüüd midagi As-
karist.

Voss. Askarist ei tea midagi ma.

Ferdinand. Kuulas nad tutavaks saivad,
kuudas armastuse leektemas lõkkele löi?
A, kui ma selle silmapilgu päale ütlen!

Voss. Teie kätte küll ka kojateel?

Ferdinand. Kahjuks ei, ma armastan
lootusetta.

Voss. Ah, ei ole võimalik! Keda siis?

Ferdinand. A, Teie tunnete teda väga
hästi, ta käib tihti Teie majas.

Voss. Ega onetigi ühte minu vennna tütar-
dest?

Ferd. A, ei.

Voss. Koh, aruanniseks ei ole mul dega,

ma pian ennast riidesse panema
Ferdinand. Teile usaldan ma oma sala-
 duse, sest ma tean, Teil on truud sugu-
 laste tundmused meie vastu - Teil ost-
 site ju minu isa käest Falkenbergi mai-
 sa ära ja maksite puhta rahaga wälja
Voss. Seda ei ole Teil tarwis mulla meela
 tuletada [pahaselt üeldud]

Ferdinand. Noh siis, ma armastan Luise
Voss. Missugust Luiset?

Ferdinand. Adelle klaveri õpetajat. Seda
 magusat, nägusat, armast niukest
Voss. Ah, selle noore Lerche öde, kes minu
 juures äris on?

Ferdinand. Sedasama. Aga palun
 ära seda temale ütlege.

Voss. Ei, seda waite Teise teha.

Ferdinand. Mina? Talgi!

Voss. Noh, kuidas Se soowite. Aga münd
 peate juba lubama, et ma ennast rii-
 desse panen. [Lähel paremale pooli tupp]

Ferdinand. Kiind ma ei tea ameti
 mitte, mis ma teada tahaksin. Kelle käes

ma siis võiksin küsida? Kuidas oleksin
ma Askari juurde lähemini?

Laulatuseni on veel pool tunnikest ae-
ga ja tema teab mulle omeltigi midagi
jutustada.

Voss. Ma tahtsin ju [tuleb westiväl ta-
gasi] Friedrichi Askari juurde saata -
seda ma oleksin peaaegu ära unusta-
nud [Lähel keskkuse juurde ja hiinal
väija] Friedrich!

Ferdinand. Ma teen veel ühe väikese
käigu ja tullen siis tagasi. Laulu algus
meeldib siis teile, eks ole?

Voss. Hilaratus on väga ilus, kuulitage
aga nii edasi [kõvale] Loranalt! [pare-
male poole ära] üks jäab lahti!

Ferdinand. Armas inimene, see Voss, seda
peab ütlemä [äraminnes]

Teid armas noorpaar terwitän
Teil särab selges õnnes silm.

[keskelt ära]

13. etendus.

Vass. Friedrich.

Vass. [Paremal pool taas] Friedrich! Kuhu see inimene emeti jääb?

Friedrich. [keskelt, natuke narske keelega mit päris jooknud] Te kutsusite härra Vass.?
[waatab otsides ümber]

Vass. [paremal pool taas] Friedrich, kas sina saal oled?

Friedrich. Ahina olen siin, härra Vass, Te võite päris rahulik olla minda olen siin

Vass. [parem. pool] Sa pead minu väimehe juurde minema ja tema asjad siia tooma

Friedrich. Väga hästi, ma lähen kohe sinna, Te võite päris rahulik olla.

Vass. Oota, ma annan sulle ühe tähtsese perenaese jaoks kaasa, et ta sulle asjad kätte annaks, kui minu väimehe enam kodus ei peaks olema.

Friedrich. Hea küll, Teil on tarvis seda tähtsust mulle ainult anda, siis wiin ma ta juba sinna. Te võite päris rahulik

liis olla.

Doss. [astub sisse, kirjutatud leht käes]

Siin on see täht [annab selle Friedrichile] Ruttu aga.

Fried. Ohidugi, härra Doss; Te võite päris rahulik olla. Wabrin on kinni, kontor ka, mul ei ole nüüd midagi enam teha.

Doss. Mul näib nagu oleks sa purjus?

Fried. Te võite päris rahulik olla, härra Doss; ma ütlen seda ühte lugu. Luidas joaksin ma ennast siis purju, see oleks ju viisakuseta, see tuleb päris alles pärast. Te võite päris rahulik olla.

Doss. Na, tee aga et minema saad
[ära!]

14 etendus

Friedrich. Adelle.

Fried. Tä ei märganud midagi. See on häa-tema pärast; mul on üks sõik, mina tunnen ennast ju sel:

les seisuspooras [tahab ära minna]

Adelle. [pahemal pool ukse] Pst, Friedrich!
Kas teil midagi teemata on?
Fried. Ma lähen härra Schumanni juurde

Adelle. See on ju väga häa. Sulge ma
annan Teile midagi kaasa [ära pa-
hemale poole]

15 etendus.

Mathilde. Voss.

Mathilde. [keskelt]. Na, loatuse järel la-
hes kõik hästi [paremale poole tuppa
hüüdes] Pean ma sind aitama Au-
gust?

Voss. Täna ma olen kope valmis [sisse-
tules, ikka veel särki väel] Sina, Mathi-
de, ühe ootamata rõõmu valmistasin
ma noorpaarile veel.

Mathilde. Mis siis?

Voss. Kusti kvartett - ühesel nende kor-
teris. Kiipea kuni nad sisse astuvad,
algab laul.

Mathilde Seda oleksid sa küll te-
gemata võimud jätta
Miss A, ma loodan, Adelle saas ennast
väga rõõmustama.

Mathilde Väib olla kuu tääl oleks-
Miss M. see tähendab?

Mathilde Klausun an parem, kui ma
sind ettevalmistan.

Miss Killers? Kas mõni õnnetus on
juhtunud?

Mathilde Ei, ei, rahusta ennast; aga
ära laul, ära ära, sest lapsed ei
saa mitte tääl juures olla. Schumann
teeb aadelega väikese pulmareisi.

Miss M.? Härra Schumann teeb pulma-
reisi? Kellega? Kuhu tutrega? Kes tal-
le seda lubab?

Mathilde Ah August, ära räägi smeti
mi lapsinult. Kelle käest tal siis waja
on luba küsida?

Miss Kelle käest? Kuhu kuu isa käest!

Mathil Koh, sa küuled ju et ta ilma
sinnu lubata reisis.

Voss See ei ole võimalik!

Matkilde See on aga nii lapsed
sivad täna õhtu kell 8 Kallasse, hot
de Prusse's on meil korter juba valmi
tellitud.

Voss Ah! Siis nii kava päält tead
sa kõik? No oota, härra Schumann,
oma ostamata ruumi pead sa siis
saama. [hüüab] Marie! Marie!

[Istub kirjutuse laua juurde]

Matkilde. Mis sa siis teha tahad

Voss. Seda saad sa kogu näha [kirjut
Hotell de Prusse, Halle. Täna õhtu
tuba minu jaoks valmis hoida, võime
lipult härra Schumanni tellitud toa
lähedal ~~hoida~~ August Voss [üle tans
So meie reisime ühes

Matkilde. Aga August!

16 etendus

Endised. Marie.

Marie. [respekt] Kas härra Voss kutsus
wad?

Dass Ja. Kas Friedrich juba ära läks?

Marie. Praegu läks.

Dass. Joosse lalle järel, anna see telegramm tema kätte [annab lehe ka-
rie kätte] ja peab ta kogu ära saatma

Marie. Ja muidugi, kogu! Joosse ~~rest~~
selt ära.]

17 etendus.

Dass Mathilde.

Mathilde. August, sa ei mõtle ameti-
kõrgiselt selle päale?

Dass So? Sa arvad siis, et ma oma ai-
nusest last lasen laia maailma min-
na, võhivõera mehega, kellegi ja täna
esimest korda - abielusse astub? Ei,
ma tahan tema kõrvale seista, teda
varjata ja kaitsta.

Mathilde. Ära ole narr! Kes meid siis
kaitseb ja varjab, kui meie abielusse as-
tusime?

Dass O, need ~~abio~~ koguni teistest ~~teinud~~
alud seepord. - Esituss ei teinud meie üh-
tegi pulmारेisi, vaid kolisime ilus as

li, nagu kord ja rohus, minu wane
mate majasse. Ja sina ei olnud ka
oma wanemate ainuke tütar, kuna
mina Odele ainusene isa olen; ja
mina olin ju ka sinu juures.

Kathilde. Sa räägid ja rumalad
juttu.

Doss. Hää küll, kui sina üles ei taha
reisida, siis reisin mina üksi.

Kathilde. Palun, rahusta ennast, wõo-
rad tulewad juba.

18 etendus

Endised ja Kantseleinõuunnid Doss
Kantselein [keskelt]. Tere, August.
Doss [lühidalt] Tere.

Kantselein. Sinu teritamine ei kõla
mitte väga sõbralik. An minu tulek
sulle ehk wastumeelt?

Kathilde Oka palun teid; Bernhard,
ärge täna jälle nii õrn olge, August
on nii kui nii juba äritatud; aida
ke mind parem teada rahustada.

Kantseleinõunin. Misspärast sa siis
äritatud oled?

Doss. Misspärast? Ma arvan ometi,
kui oma ainukesel lapse mehele pa-
med, kui oma enese naene väimehe-
ga su seljastaga sala plaanisid
peab -! Ma ütlen sulle, Bernhard,
ole rõõmus et sinu tütardele veel loo-
tust ei ole mehele saada!

Kantselein. [Ikka haavatult!] See ei ole
sugugi ilus sinust, just täna sellest
näaxida. Kui ma oma tütardele
niipalju raha sulle visata võiksin,
kui sina oma adellele, siis ei oleks
neil kosilastest tõesti mitte puudus.

Mathilde aga armas Bernhard, nii
ei mõtelnud seda August sugugi.

[Dassier] Kas sa ei paneks mind prakki
selga

Kantselein Bilun jätkes aga, mina olen
ju ainult tema vend, päale selle
veel tema naene vend; seda võib juba
vesti väel vastu võtta.

Voss. [vihaselt!] Na, wabanda waga. Tein
 cord anna mulle ama tulekut enne
 teada, siis tean ma ennast riidusse
 panna. Lära parem. poole!

19 etendus.

Kantslein. Voss. Mathilde.

Kantslein. Ma woin ju ka koguni ar-
 jääda. Kui nii wiisakuseta vastu tul-
 dakse -

Mathilde. Kus siis Teie tütreid on? Ka-
 mad Teiega ühes ei tulnud?

Kantslein. Nad tulewad järele. Kol-
 ringituste pünduse üle Teil küll wae-
 wata ei ole nagu ma nägin.

Mathilde. Eks ole, tõredad asjad?

Liiga palju ja kallid

Kantslein. Muidugi, waga kallid!
 Selleparast ei ole ka ime, kui wäike mu-
 kelle, mis ma enesele libasin saata
 silma ei paista.

Mathilde. Palun waga, kelle on waga
 ilus, ma tean Teid waga. Lapsed

saavad Teid igatahes ka ise tänama
Kantslerin. See oleks päris üleaarne.
 Kui tänuga nii vähe harjunud
 oled, kui mina-
Mathilde Ah, tädi Röper!

Wettendus.

Endised Tädi Röper. Marie.

Tädi Röper [seitsmekümne aastane,
 seda Marie teetab astub respektsisse]
Mathilde [tädi Röperile vastu min-
 nes] Ah, tädi Röper, kui lahke, et
 Te tulete!

Tädi Röper Ja, ja, jalad ei tahavenan
 sõna kuulda, aga muudu lähel
 veel isna hästi. Na, kõik juba
 kees? Kus siis õnnelik morsja on?
Mathilde Ohine, Marie, kutsu prei-
 li siia.

Marie [pahem. p. ära]

Mathilde Palun, tädikene, andke
 mulle oma käsi.

T. Röper Tänan, mu laps, tänan.

Kantslein. Tere, tädi.

F. Röper. Ah, see on August, kas ole?

Kathilde Ei, see on Bernhard.

F. Röper. Ah so, Bernhard! Tere, tere
pais. Ma pidasin sind Augustiks.
Ja, ja, need silmad - aga müüdu
lähet veel päris hästi.

Kantslein. Teie näete ka päris priske
välja.

F. Röper Härske väljas? Ja, see on ärg
Kantslein [kõvasti] Ma ütlesin, Teie
näete priske välja.

F. Röper. Ah so! Ah so! Ja, ja, kuul m
ne jääb juba natuke nõrgemaks; -
aga müüdu lähet veel päris hästi.

21 etendus.

õndised. Adelle. Luise. Marie. siis Voss.

Adelle [pärja ja looriga pahemalt poolelt
Luise ja Marie tulevad järele!]

Adelle So, siin ma olen.

Kathilde Sääl on Adelle.

Adelle. Ah tädi Röper!

Tädi Röper Ja, mu laps, ma ei taht-
nid sinu aimpäeval puududa.

Jumal andsu sulle oma õnnistust
ja hoidsu sind veel nooruse ja elu-
aegaks.

Kantslerin Mind ei võta sa vaevaks su-
guji tähele panna.

Adele Tere, onu, ma pidin enne me-
ti wana tädi teretama.

Voss [frankis, kübara ja valge sinna-
tega, parem poolt] Wannrid ootavad
juba

Kathilde Marie, too minu pitsirätin
ja kindad

Marie [lähel pakemali poolt ja toob,
mis sooviti]

Voss. Ah, waata, wõi tädi Röper! O see
rõõmustab mind, et te tulnud olete.

J. Röper See on August, teda tunnen ma
põhje ära. Soovin sulle õnne, mu pois,
soovin sulle südamest õnne. Kas sul
weel meles on, sinu pulmas tantsisin
ma weel? ja ja, sellega ei saa täna

muidugi mitte enam toime - aga mu
du lähel veel päris hästi.

22 etendus

Endised Ferdinand.

Ferdinand [respekt] Aga tulen praegu
Oskari juurest, teda ei olnud enam
sodus, ta peab siis juba teel siia ole-
ma.

Doss. Ah armas laps, mu Adele, raelus
ja mind rui mu tütar viimast korda,
mõne silmapilgu pärast ei ole sa enam
issi tütar vaid abisaasa. - Kõlle ikka
kellipääle, et sa oma isa ehkus oled,
et sa tema elu ülemaks rõõmuseks jääd
ja ära unusta mitte - [nuttes] Ah,
siida on mul nii hale!

Marie [harras valjusti hülumata]

Adele Aga isarene, nii rurb see asi ju
ingugi ei ole, et sa nutma pead?

23 etendus

Endised. Oskar

Askar [kuskelt, turtat säälelejäid päälis-
kandsett ja astub siis adelle juurde]
Mathilde [Marie] Marie, hoositse selle
eest, et laud korras on, kui meie taga-
si tuleme.

Marie ja muudugi.

Ferdinand [Mathildele Tasa] Armas em-
titar, vakandage, kui ma laulatu-
sele kaasa ei lähe - ma ei või seda
päält waadata. Teie teate ju mis-
pärast. Kui te lubate, ootan ma
selleksõnda siin ja töotan niikaua
oma lullelise kallal.

Mathilde [Tasa Ferdinandile] Kuidas
soovite [kõvasti] Ah, August, ma
arvan aeg on [võtab Bossi käest kinni
kantseläin. poole!] Armas sugulane,
Teie wiite küll tädid Röperi?

Kantseläin So? [enesele] See on ju kena
lõbu!

Dass Koh siis edasi, kui ma paenda
tohin. [lähet Mathildega üs!]

Askar [Tasa Adellele] Siin isa teab

meie peaaunist.

Adele [ka tusa] Pulmareisist?

Askar. Ja.

Adele Ja kas me nüüd ei reisi?

Askar Ma mõtlen ometi [Adelega ja
nele nende järele tüsed paarid]

Kantsleilein [kõvasti ja pakaselt] Tulge
tädi Röper, andke mulle oma käsi
[võtate vanainimese käsi].

T. Röper Sa oled väga lahke, mu pois, mu
tänan sind. ai, ai! ära mü pigista
ja iska aegamööda, käevarned on ju
ka maduke nõrgad ja värisivad. Ma
seitsekümme viis aastat on ka ilus
vanadus - aga muudu läheb well
päris hästi [ära respekt!]

24 etendus

Ferdinand Karie Siis mitu teemid

Karie. Ah, härra Winkeer, ~~Teie~~ ei lähe
laulatuks?

Ferdinand Ei, ma jään siia, et kuul
tada; ja Teie peate mind aitama.

Marie Inartus Alina? Seda ei mitte
te ometi tõsiselt?

Ferdinand Siiski, tee peate mulle
üht või teist asja jutustama mis
ma tarvitada tahar.

Marie Sääl olen ma uudishimu-
lik; aga enne annan ma pal-
gatud teenitete juhatus, laud peal
ju siia kaotama Edahel reskelt ära
ja tuleb kobe päale selle mõne palga-
tud teeniga tagasi, kellega ta ühes
lana valmis sääl, nimelt järgmiselt.
päale selle kaotud lana, mis näite-
laval on, tunakse üll kaks kaotud
võimalikult ühesuurust lauda sisse
seatakse hobuseraua moodi kooku.

Laiem pool, mis kahest lanast koos säe-
takse pakemall poole näitelava, tiised
pannakse pakema ja parema poole
nukkade külge. Lanale pannakse
täielik service, lilled ja vaasid. Kaks
kõrgel vaasi kompreksidega, puuviljaga
ja lilledega pannakse noorepaarile

määratud peatside ette. Siis pannakse
toolid laudade ümber!

Ferdinand. [En kirjutuseana juurde is
tunud ja paberilehe taskust väljavõt-
nud.]

"Teid armas noorpaar tervitab
Teil särab selges õnnesilm".

Lakatuson tõesti häa, aga nüüd edas
kõigepealt riim kolmanda rea jaoks
"Tervitab." "Tervitab, tervitab, tervi-
-pagan vätku mitte üht ei leia, nek
siis teen et seda moodi gi saab.

"Oha lulle pilti tervitab" - see lä-
münd kui edasi: "Teil särab selges
õnnesilm". "Külm - ei see ei lähe, aga
"ilm". Käes: Teil olgu ikka hea ilm
väga häa!

Marie. Noh, kas juba lulledate?

Ferdinand Oha olen täiesti loos. Ütel-
ge, Marie, kas te midagi iseäralik-
ku preili ja härra Schumann'i elust
ei tea?

Marie Midagi iseäralikku?

Ferdin. Kas näitusess preili Adelel mõnda oma dust ei ole, mis Teile alles silma paistnud.

Marie. Kuidagi silmapaistvat? Võib olla tema pruun kleit selle suure tabaga taga ja pikkae helmedega, see on silmapaistev.

Ferdinand Ma arvasin mõnda siidame oma dust. Kas preili Adele, näitusess rõõmus on?

Marie Seda ma usun! Tema on rõõgerõõmsam teie majas, ta laulab kui looke.

Ferdin. Jutustage aga edasi, seda võin ma harvi tada Miss preili Adele siis laulab?

Marie. Ainult peenikesi laulusid, mida mina ei tunne.

Ferdin Ja kuidas pruutpaar oma vahel läbi saab? Kuidas nad teineteist nimetavad?

Marie. Nad ütlevad teineteisele sina.

Ferdin Aluidugi mõista; aga kas ei nimeta härra Schumann aduulet mõne meelituse sõnaga?

Marie Kuidas te seda arvate?

Ferdin Teie nimi on onnitigi Marie, eks ole?

Marie Ja.

Ferdin Ah, kui teil peigmees oleks, siis nimetaks te teid ehk Marieken või Mannikene.

Marie [häbelikult] Ja, seda te teete?

Ferdin Härra Schumann?

Marie Härra Schumann? O, seda ei lubaks ma ial. Ei, minu Friedrich.

Ferdin Ah, teil on üks Friedrich? Kas härra Schumann isearanis on aduule vastu on, seda teie siis ei tea?

Marie Kuidas peaksin ma seda si teadma? Irga kui ma lampisiss tahtsin viia, ütles preili, lasse olla Marie, on veel valge küllalt.

Ferdin Siis? Ah, ma mõtlen järele, ka seda tarvitada saab [mõtles järele ja

siirjutab

Marie. [teemitiie] Ka, kui kaugel te olete? @ Te olete ju warsti valmis. Pan-
ge ka koke, palun, nimed kohtade
pääle. Oodake, ma aitam Teid.

25 etendus.

Endised Friedrich.

Friedrich [keskell] Ka, kannikene,
ma otsin sind juba tükk aega
röögis, ja^{sa} ei tule. Kas ma sind pean
aitama?

Marie Täna on väga sinu abi eest.

Kus siis see pudel veini on?

Friedr Missugune pudel?

Marie Ka, ma andsin sulle 10 pu-
delit lahti tege miseks ja sina teid
mulle ainult üheksa tagasi.

Friedr See peab eksitus olema. Sa tead
ju, kannikene, rekpendamine on
ikka sinu nõrk külge

Marie. So? Ka, ma kuulen juba,
kus see pudel jäi.

Ferdin ärge rääkige nii kõvasti, see eksitab mind. [Päärab ümber]

Kes sääl siis on?

Marie Ahinnu Friedrich, härra Winkler.

Ferdin Kes teile ikka Manni keel ütleb?

Marie See sama.

Ferdin Ahnuldge õige, orn Friedrich teie võin site mulle midagi teeme tada.

Friedr Ja seda ma võin.

Ferdin Teate, mis üks tuss on?

Friedr Tusk?

Marie Härra arvab, kas sa maolida arvad. Ahnuldugi, Härra Winkler, Friedrich maalib kõik need suured pastid wabrikus, mis raute lähewad.

Ferdin Ahina arwan ntuusikalist tushi. Ahina terwitau nimelt no paari luuletusega ja sääl on lõpunnad elagu! Selliks elaguks taku

ma muusika raasmängu teada,
üht tushi.

Kas te ei saa ühte väikest muusi-
ka koori juhatada muretsema?
Mõis rahasse püütud, mina maks-
tan.

Friedr O., seda saab väga hästi teha.
Mõie tantsime nimelt all pärast all
wabrike saalis - härra Oss lubas seda
- siis võiksid muusikamehed en-
ne ilusse tulla. On veel ainult üks
pasun, üks triangel ja üks lööts orel
Ferdin Kui te veel trummi juures
muretseksite, siis oleks pillalt.

Friedr Teie võite päris rahulik olla,
seda teineta ma pole! [Keskelt ära]
[Teemid, kes laua seadmisega valmis on
lähevad keskest ära.]

26 etendus.

Marie. Ferdinand. Gleichenberg. Luise
Marie [paremal pool akna juures] juba
tulevadgi tagasi.

Ferdin [ülestäinustes] Juba? Ja mina ei
ole veel päris valmis. Kus on siis minu
poht?

Marie [parem poole nurga päälle no
dates] Siin, härra Winkler.

Ferdin [läheb sinna] Ja kes istub mi
nu kõrval? Ah, preili Lerche - see on w
ga armas.

Luiſe, Gleichenberg [tulewad respelt siss
Luiſe Plus kõne?

Gleichenberg Ja pääasi: lühike!

Ferdinand [Luiſele, kartlikult] Ah
preili, mul on üks palve Teile

Luiſe Mis te siis soovite?

Ferdin Ma tahaksin noortpaari
lullekõnega teavitada, aga kohe
pääle beru klani, muudu jõuab õpe
taja nimust ette ja ma sooviksin
häämelega esimene olla. Ma ta
hassin aga nüüd oma viotete
koagumiseks sinna tuppa minna
[maitab parem poole] Kas Teile ei oleks
mii lahkse ja ei annaks mulle pä

kuullani ühe märgi? Meie istume
kõnnu - siin

Luise Wäga häa meelega, härra
Winkler

Ferdin. Ma tänan Teid [Lähel, tasa
enesele näärvides parem pool ära]

27 etendus.

Endised ilma Ferdinandita, Kantsel-
lein, ja tädi Rõper Doktor Lind ja
abikaasa, Kaupmees Boll ja abi-
kaasa, advokat Sturm, Siss Voss
ja Kathilde. [reskurs jääb müüd-
ust pääle lahti!]

Kantsel [tädi Rõperit tallutades]
Tulge aga, tädi, ma viin teid kobe Teie
koha peäle, [Lähel launa juurde ja
atsib]

T. Rõper Mitte mii ruttu, mu poiss, aega
mööda, aega mööda.

Kantsel Siin an teie kott, palun istu-
ge.

Voss ja Kathilde [astuvad kessid sisse,

Wõrad kerkitawad meid ja saawivad
enne]

Kantselein [kathildele kõwale viies]

Kas Teie polewad ära määrasite?

Kathilde Ja.

Kantselein Teie olete paremasolseks
naabris. Tohter Lindi pannud.

Kas Teie siis ei teadnud, et see in-
mene mulle wastumeelt on?

Kathilde Ei seda ei teadnud ma
toesti mitte.

Kantselein See tähendab, Teie ei mõte-
nud seel peäle, ehk koguni teie ar-
wasite - sugulusest ei ole tarwis koo-
bida.

Kathilde Aga Bernhard!

Kantselein Ahina näen seel sike-
linnu haavast. Äage siis inimes-
tage, kui ma seel harrale selja
pööran [tähele oma määratud ko-
hale ja istub min, nagu ta ütles!]

Kathilde [kõwale] See igawene õrnus
on toesti wäkapannatamata.

Dass shul on isu ja ma usun härras-
tel ra.

[ümber waadatus] Aga kus siis lapsed
on?

Luisse Ma nägin härra Sehmanni
ja Adelet õpetajaga weel rääkival
Mathilde Aigus, õpetaja ei ole ra
weel siin, lapsed tulewad siis ühes
temaga.

28 etendus.

Endised. Marie õpetaja Holding.

Marie [keskelt, tasa Mathildele] Proua,
korr laste küsida, kas juba canale
weib tunda?

Mathilde. Koke, ütke talle, et ta weel
üks silmapilk ostab.

Marie. Hää [Läheb keskelt jälle ära.
õpetaja astub sisse]

Kitmed külalised ah; sääl ongi
õpetaja hära

Kantslein [tädi Rösserile, kes tema
käest midagi küsis, põrwa sisse kar-
judes] õpetaja!

Āpetaja [mitte ameti peues, vaid mu-
tas peues, walge kaelasidemeaga,
läheb Mathildeja Bossi juurde ja
suuab nende kätt? Mihin südame-
lik õunesoow!

Mathilde Suur tänu, āpetaja hä-
ra. Paarpaar on küll Teiega ühes
tulnud?

Āpetaja Misinga? Ei. Härra Schu-
mann ütles mulle, et ta oma wana
tagasi saadab ja see on ka sün-
dinud. [pöörab ennast tüsle poole

Boss [tasa Mathildele! Mathilde
lapēd peaksiwad siis siin olema
-aga nad ei ole weel siin! Eks on neu-
dele mõni õnnetus juhtunud!?

Mathilde Oka palun sind, ole rahu-
line ja ära ehmata wõõraid ära
Nad on wist ülewal omais korteris,
ma saadan kogu üles.

Boss Ja, nii saab see olema.

Mathilde Palu niikaua wõõraid is-
tuda. [läheb kesk ära ja tuleb koke

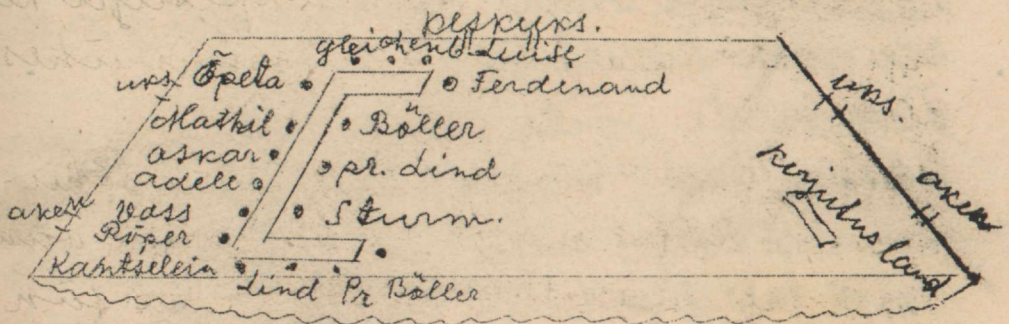

jälle tagasi]

Vass [rõwastki] kinnu harrased, kas
ma tohin paluda istet wõtta?

Kaorpaar saab pohe ilmuma.

Koisk [tungiwad laua juurde ja
istuwad järgmises korras]

[Mathilde ilmub jälle]

Vass [rahutult] Koh?

Mathilde Ma saatsin Marie ules

Vass küll sa näed, midagi on juhtu-
nud; mul on paha aimdus, kus
Friedrich on?

Mathilde Wäljas [Pöörat wööraste pro-
le]

Vass [läkel rekursse juurde ja hüüab]
Friedrich!

29 etendus.

Endised. Friedrich [keskelt]

Voss [vii Friedrichi kõvalla] Kas sa
härä Schumanni turneed asjad
ära töid?

Friedr Ei, ta ütles, seda ei olewat
waja.

Voss Mikite waja? Kas sa telegram-
mi ära saatsid?

Friedr Te wõite päris rahulik olla,
härä Voss, ma läksin kõne telegraafi
nii kontor; aga ametnik ei taht-
nud telegrammi vastu wõtta, selle-
pärast, et adressi pääl ei olnud.

Voss Adressi ei olnud? Kuma kus!

Friedr Palun waadake ise järele. [Ann-
temale ühe kirju tatud tehe]

Voss [loeb] „Mõni teine Friedrich
peab härä Schumanni pesu ja rii-
ded ära tooma. August Voss“ [Lu-
mutud vihaga, pool kõvasti] Inime-
ne, see täht on ju minu väimehe
jaks, ehk õigem ütelda tema pere-
maesele. Kus teine täht on?

Friedr See võite päris rahulik olla, selle sai härra Schumann kätte ja oli väga rõõmus selle üle, seda märkasin ma juba rahast.

Doss Eesel, see oli ju telegramm!

Friedr Aga, näete nüüd, härra Doss, siis ei väi telegrammi ametnikule seda pakaks panna?

Doss Aga ajan sind majast minema - homme - täna - pohe! Tee et sa mu silmist kaad.

Friedr [läheb pääd raputades restelt ära]

Mathilde [Dossi juurde astudes] Mis siis on? Mis pärast sa siis nii vihkav oled?

Doss Friedrich, see eesel on minu telegrammi Schumannile kätte andnud.

Mathilde See ei ole ju kellegi õnnetus?

Doss Mitte? Ah, küll sa näed.

30 etendus.Endised Marie.

Marie [ruttu ruskelt] Härra Voss! Härra Voss!

Voss [ehmatades] Mis? ärnetus?
Wöörad [rahutult] Ärnetus? Mis si
juhtunud on?

Mathilde Mitte midagi, palun, är
äritage ennast ilma aegu.

Voss [tõmbas Marie rätspidi ette] Ma
Marie [pool waljusti] ma põelista
sin üleval tükk aega, aega peegi
tee lahti; ei ole vist küll kedagi
porteris sees.

Voss Nad ei ole sääl, ma teadsin
 seda. Mui laps! Kus on mu ai-
muke laps?

Marie [tasa Mathildele] Pronea,
kuuillan kahaneb juba koguni ä
kas ma wett juurde pean panema
Mathilde Ei, too lauade!

Marie Ilus [ruskelt ära]
Mathilde [Vossile] Nad ei ole üleval?

Voss. Ei.

Mathilde Kiind lähen mina kajuba
rahustuks.

Voss Seda usun ma

Kantslelein [kes salvrätti emale juba
ette on pannud] Kui ma ainult teak-
sin, mis jaoks siin lauas istutak-
se?

Mathilde Rahustage ennast, soon
toodakse rohe lauale.

31 etendus.

Endised. Teenrid. Pärast Marie.

[Teenrid toovad kessekt igalüks kan-
diku pääl, tassid kaviillaniga sisse
ja panevad nad veeraste ette jalake
wad siis jälle ära]

Marie [rukku kessekt] Härra Voss!

Härra Voss!

Voss [vihaselt] Kui sa veel raskkorda
härä Voss ütled, siis käib su käsi
kalvasti. Mis sa tahad?

Marie Üks ekspress tõi selle kirja, ta

itlus, ta oleks juba ennemalt tulnud, aga ta olewat ootama pidanud kuni rong ära läks.

Voss [reisul rõõja Marie käest] Anna siia! [Loel] "Kelle pidasime paremaks, kella kahesa asemel juba pool kolm ära reisisida ja nimelt matuse kangemale kui Hallusesse, homme oma esmäärjile lähemale olla. Südamelik tervitus armsatele vanematele ja kõigele pulmale rastele. Eskar ja Adelle"

Kathilde Teadus laste poolt?

Voss [rõhutatult] jah-säh! [Anna] temale kirja

õpetaja. Noh, härra Voss, kas Teil sõnumid on?

Voss [Laura juurde astudes] ja õpetaja härra ja minu härrasid, ootamata juhtumine, see tähendab, eksitus - lastel oli nimelt nõuu täna õhtu pulmareisile minna, aga nad on kella aja-

ja eksinud, see tähendab, rong on
liiga vana läinud - nad on juba
sell pool kolm sõitnud.

Wääräd [lähi segi] Ah! kui katju! See
on aga wäärastaw! Imelin!

Kantsleia See on kuulmata hoo-
limattus!

Dass [Kathildet kaelustades] Kathil-
de, - ta on ära, - meie oleme lasteta
wärsed lapsed!

32 etendus.

Endised. Ferdinand

Ferdinand [paremalt poolt respekt ur-
sest, lumeetus käes, Mariele, kes praie-
gu respekt ära tahab minna] Pst!
Marie! Kas boullon juba lausel
on?

Marie juba ära, nüüd tuleb kowi.
Ferdinand Wadake kawiga, enne
tulen minna [ta toruial oma koha
juurde ja leeb, pilksusid pabe-
ri päike heitis!

Teid armas noorpaar terwitau,
 Teil selges õnnes särat siem
 Ka lulle pilti tarwitau
 Oh oleks ikka hõia teil ilm!

[Seltskond hakkab Ferdinandoli ilu-
 lugemise juures enne tassa noormu-
 siis ikka waljumini, kuni see wii-
 maks naeru plaginaks muutub,
 ja lüüavad läbisegamini.]

Bravo! Luurepäraline! Elagu!

[Ferdinand hakkab raswawa mü-
 naga ikka waljumini rääkima
Nass läheb tema juurde ja hojab
 käega ta suu kinni. Kui selts-
 kond „Bravo“ ja „Elagu“ hüüab,
 põlab rõwalt paremalt poolt toa-
 tust, mõne pasuna ja trummiga]

[Eesriie langeb.]

Teine waatus.

Teine tuba Vossi juures, restoruse ja kahe kõrwaluksega. Paremal pool ahi, selle kõrwal sohva, laud ja kassistid; pahemal pool es aken, selle kõrwal õmbluse laud ja mõni iste.

1 etendus

Kathilde. Marie

Kathilde Jäta juba kord see hullumine, ja ütle selgesti mis sa tahad.

Marie [nuusudes] Kui tüdrukuna ikka truusti ja auusasti oma kohust oled täitnud ja pead emast siis naesterahwaks hinda laskma, see on ometi liig.

Kathilde Kes hüüab sind nii?

Marie Koh härra Voss - praeguse põõgis. Härra tuli sisse, nuuskis natuse aega ümber ja küsis siis mis jälle põhja olla põhvenud. Minna wabandasin emast ainult sellega, et ma ütlesin, midagi ei ole

põhja kõwenud, härra loss, natu-
 piima pees üle. Siis rargas härra
 minu kallale ja karjus: sa waletad
 sa oled häbenähtud & naesterahwa
Mathilde sa aritasid härra vist
 ne vallatuma vastusega.

Marie kina vallatu? Prona
 wad ameti, et mina enesil kuma
 rumalat wastust oma sarstele e-
 luba anda, et ma ennast ikka
 wiisakusega ja trundusega ül-
 maitan. Prona mäletawad vist
 küll weel, kuidas ma ennast röö-
 mustasin, kui Feie minuwa talwel
 maha kukkusite ja arwali et Feie
 käeluu olite murdnud ja pärast
 tuli wälja, et see ainult niiraste
 on, mis mina tohtisin sisse töö-
 da. Ja kui wõga ma ennast röö-
 mustasin, kui meie kää preili ad-
 ennast ära piklas - pisaratega sin-
 dames röömustasin ma ennast ku-
 mini weel, kui see mulle eneselle o-

juhtunud! Alina wallatu? Oh ei!
Mathilde Lärna ei mõtlenud seda
 küll ka sugugi nii pahasti, ta on
 natuke äri tatud, sest et ta ennast
 mitte päris terve ei tunne olevat.
Marie Ma olen ju ka häameelega
 tähelepanelikkusega valmis kui
 saaksad mitte terved ei ole - maagu
 eila, kui prona külmade jalgade
 üle kaebas ja mina ilmsel käski-
 mata soojad pudelid sängi panin
 Aga mis pärast tuleb härra boss
 niid iska rööki? Seda ei teinud
 ta varemalt kunagi? Hilju ti sei-
 mas härra jälle, kui ma neerupraa-
 di tõin. Sa armas jumal, ma ei või
 sinna midagi parata, kui ma
 lihvnikule ütlen, ta peab muile
 ühe pintsu alles hoidma, ja ta ei
 tee seda mitte

2 etendus
Endised boss.

Voss [keskelt] No mis siin on?

[Mariele] Kas sa ehk minu na-
sele kaalad?

Marie O ei, härra Voss, ma taht-
sin ennast ainult kaitsta - pro-
võib ju järele vaadata - et pöögis
midagi põhja kõvenud ei ole

Voss Sa lubad mulle ameti, et mu
oma majas korra järele vaatata?

Marie Mulle ei tule midagi
meelde härrale midagi lubada
tahta, aga keetmise asjades
pean ma ameti ikka proua
näo kima. Härra võivad ju ka
eksimise wüsi eksida, nagu hil-
juti kaardi partei juures, mis in-
järjesti sakste juures on. Kui
kaardi tsirkus viimati siin oli, üt-
sivad härra Voss, mina olevat ka
tuli salatit halwa õliga teinud,
ja see oli ameti sesama õli, mis härra
Voss narele prouale taatis, ja mille
proua Schumann mulle kolm pude

lit andis, sellepärast et ta ei teadnud, mis ta nii palju Profence-õliga päale pidi hakkama.

Doss Lumal tori!

Matthilde. Ahine nund jälle rööki.

Doss Ja too mulle üks pudel soodat

Marie Kas see see üks wesi punase siiduga on?

Doss. Ja.

Marie Plus. Ühte pean ma ainult veel ütleva: kui härra Doss, võib olla pahane minu päale on, armu-
padeduse pärast Friedrichi vastu-

Doss Ahis?!

Marie Sellepärast et härra Doss me-
ti pahkarnise juures ütlesivad, et
Teie peigmeest ei soovi, - siis peaksin
mina - nii kahju kui mul ka on
- teist pohta otsima. Ma ei luba
enesele midugi midagi komb-
se wastast, aga täiesti südamlis-
tust igatsusest ilma olla, seda
ma ei saa. [reskelt ära]

3 etendus.

Vass. Mathilde.

Vass [edasi tagasi rändides] See on ka juba liiga kaua majas ja arvatavasti ei ole see olewat turtu da.

Mathilde [istub õnbluse laua juude ja võtab töö käsi] Oh ei Maria on päris viisakas, korralik tüdruk.

Vass Ma ei taha aga põhja kõrvemud sööki lauale saada?

Mathilde See tuleb meie juures hõlpsalt küllalt ette. Ma ei saa sugugi aru, kuidas sa selle päale tule sööki minna ja nina pottidesse pista?

Vass Ma võin ametigi majapidamise järelle vaadata.?

Mathilde Seda väiksid sa minna hõlpsalt jätta, varemalt ei olnud sul selle juurde sugugi aega!

Vass Ahidugi - varemalt olivad mu

mu äri mured, aga nüüd olen
ma ju puhkusel.

Mathilde [okates] Puhkusest ei tää
ma küll paegu

Teendus

Endised. Marie.

Marie [keskelt], toob kandelava
pääl pudel roodat ja klaasi ja
paneb soboka laua pääl! Siin on
see sodivesi

Voss Soodavesi!

Marie [lahkelt] ja muudugi nõu-
da ma ju ütlen, härra Voss, siin
ta on

Voss [karedalt] Seda ma mäen mi-
ne!

Marie [ära minnes] Kuidas ta minu-
ga ümber käib! Nagu oleksin
ma mõni tüdi kart vabrikus, või
mõni kauba pank! [keskelt ära]

Teendus.

Endised ilma Marieta.

Voss. Täan klaasi täisvalamuel ja jo
Kathilde kas sa mitte liiga palj
 ei joo? Täna hommiku sa jõid
 juba ühe pudeli?

Voss. Aga mitte soovad at vaid sel
 si. . . Tohter keelas mulle veini
 ja õlle, üldiuldse alkoholi ära,
 pean ainult kergel mineralveht
 jooma.

Kathilde Ku ja kui sul jäänu
 aga sa jood terve päew.

Voss Ma ei joo mitte jäänu pärast,
 jään oma haiguse pärast.

Kathilde Ma palun sind, Anqa
 ära omae ometi ikka ette rujuk
 et sa haige oleo! Mis sul siis tä
 jälle wiga on?

Voss. Et rujukutusest ei või juttugi ol
 arsti õpetuste järelle otsustades ei
 minu seisukorra tõsiduse üle end
 mingit rakklust olla). Ma pean
 kõik aritavad jõogid ära jätma
 Pean igapäew kümme tükat sama

kondima. Ja seda ma ka teen. Ma
 laenasin Bölleri käest, kes mineva
 aastal sellesama haiguse pärast
 Marienbad'is oli, ühe sammumoot-
 ja ühe nõnda nimetatud Pedomest-
 ri [näitab pehla] selle järele kontrol-
 lerin ma nüüd igapäev oma käi-
 mist

Mathilde. Muudugi on liikumine
 vabas õhus sulle kasulikum, aga
 seda saaksid sa teha, kui meie
 Falkenburgi koliksimine - vähemalt
 suuks. Selle otstarbe ega otsid sa
 ju ka mõisa? ja sa kaebad paa-
 le selle veel, et valitseja kehtu-
 ei kõlba ja sind petab, mis pärast
 sa siis ise korra järele ei taha waa-
 data? Ma rõõmustasin nii väga
 maale üli!

Voss fammidugi, seda rõõm-
 kulle aga muudu ette, selle paa-
 rasti, et mul sinu pärast see ühis-
 kaelas on. Ma oleksin sellel suul

pa maale läinud, aga adelle ei
tahnud ühes tulla.

Kathilde. Kuidugi meist, sest
Assar ärist mitte ei tahnud wõi
jääda. Sa ei taha ameti noorelt
selt nõnda, et ta esimestes abiell
kundes, ilma mõjusa põhjustet
oma mehest lahkuda tahab?

Voss. Härra Schumann oleks ju
kuus, paariks päevaks meile wõie
sile wõinud tulla. Kui paljusid
oleks juba leidnud.

Kathilde Kui sa usud, et tal selles
küllalt oleks olnud!

Voss Kiks mitte? Sa ei wõi ameti
nõnda, et mina tõrjeks suureks
ama lapsest lahkun? Ülepäev,
oma aruamisest härra Schumanni
ni ühe olen ma väga eksinud,
ta on hoolimatta inimene, kes,
selle asemel et adelle soovisid
täita temale oma amara-
püüdwat ilma aadeti pärale

sundida tahab.

Mathilde. Adele iseloomule on see väga rasuline, kui ta teise tahtmist tähelepanema harjub, ja see on väga häa et oskar seda tagast järelehäärks teek, mis sina tege-
matla oled jätnud.

Voss [jõuga] Mehel, kes oma koort naist armastab, on kohuseks, igal oma naise soovij taita.

Mathilde Ma ei mäleta et sa minu vastu kunagi niisuguseid vaateid, teoks oled teinud

Voss Need olivad kojuni teised elud aga mis teeb härra Schumann?

Ta astub mulle avalikult vastu,

kui mina Adele eest muretsem

Laps rõõpis juba mitu korda soovist uut operit näha kuulda saada;

ma muretsem talle üleila õhtuks loshe esimeses rongis ja kui ma

teatrisse tulen, istub loshes minu

venol oma kolme tütreaga, ja mulle

jäi veel natuke ruumi kolmandas
mas reas. Kui ma natukesse ette
poole ühe aäre sumardasin, nä-
gin ma all parkettis oma wai-
meest naesega istuvat, ja mis
ta mulle vastas, kui ma tules
päeval tema käest aru pärisin?
Temale ei näita olla see sünnis
näitnud olevat, ennast esimese
rongi lühes laians teha, ka ol-
tal juba parkett piletid tellitud
olnud. - Võib ju olla, et tärre
Schumann esimesesse rongi ei
sünni, aga minu tütar sünni
sinna!

Kathilde Armast August, sa
pead omi kord sellega harju-
ma, muret oma tütre eest kõige
eriti tema mehe hooliks jätma.
Doss La kui ta selle all kannu-
tab?

Kathilde Sinu lapsel on selle juu-
res väga häa, selle pääle wõiel

juolge olla.

Vass Sa oled väga lühikese nägemisega ja ma loodan parem oma silmade ja oma tundmise peale [Ta on pöördeli selle etenduse ajal pea aegu tähtsaks jäänud]

6 etendus.

Endised Kantseleinõunurik

Kantselein [fraxis ja valge lipsiga] Tere!

Vass Tere Bernhard.

Mathilde [ülisõnustes] Tere.

Vass Sa oled ju fraxis? Teed sa vöörnarräikusid ülemuse juures?

Kantselein Ja muudugi, kell narktiistrummind lähen ma ministerial - direktori jutule.

Mathilde Ministerial - direktori jutule, Kas tänama vöi?

Vass Ja? Kas sul sala - nõunurik pord näes on?

Kantselein. See ei ole teie poole

sugugi ilus, just täna selle üle nalja
heita.

Mathilde. [pahaselt] Meie ei heida
ju sugugi nalja [Iskujäälle]
Doss see ei ole ju sugugi niivõr-
mata, et sa auminiis oledid sa-
nud!

Kantselein Võimata?! Ah, see oleks
kojuni loomulik, see oleks ainult
sigete nõudmistele täitmise. Ag-
minust on mööda mindud ja
ma nõudsin direktori jutule
võtmist, et käredat kaebust tõsta.
Doss Sa tahad kaebust tõsta?

Kantselein Kas see sinu arust ärgi
ei ole? Meidugi, mis see sulle
korda läheb, kui sinu vendad ha-
vatakse ja nõuale jäetakse, kui
seda Winterfeldi, kes ameti pool-
lest kaks aastat noorem on, ku-
mina, sala-kantseleinõuuni-
kurs tõstetakse ja mind mitte?
Mathilde Teie ameti vend Winter-

feld? Seesama, kelle pojaga Fanny
mineva riu ennast ära kihlas?

Kantselein Seesama. Kuidangi mõis-
ta ei või sellest kihlusest niind enam
juttugi olla.

Kathilde Kaored inimesed or-
mastavad teineteist aga väga.

Kantselein Tahate te sellega üteli-
da, et minu tütar mind mitte
ei armasta? Sa teab, mis ta
mulle võlgu on, ja saab häbene-
ma niisuguse mehe minijas alla,
kustema isa kulel emale aru ni me
välja meelitab.

Doss Sa ei peaks selles asjas nii järsk
olema.

Kantselein Tõestamise väärt kui
leplik loomus sul on, kui asi mi-
nu haavamisesse puutub.

Doss Ah, sinuga ei saa üht raku-
list sõnagi rääkida. [Kõlises taab]

Kantselein. Kes saab siis hägedaks?
ameti sina ainult; ma olen selle-

ga aegamööda juba harjunud, si
 mu hammustavate ja teetavate
 pääletungi niste pääle külma ve
 listes jääma

Doss ja muudugi, mina ham
 mustan, mina teetan sind. Se
 on liigutav.

Fetendus.

Endised Marie [Kuselt]

Doss. Marie, vii see tühi pudel ära
 ja too mulle üks pudel apollina
 rist.

Kathilde [Letteheitvalt] Aga Aug

Doss Mis siis?

Kathilde Sa ei peo ameti mitte
 nii palju mett jääma

Marie [läheb türgja pudeliga ära ja
 tuleb varsti jälle tagasi!]

Doss Ma pean, ma tunnen kuidas
 äritus mulle kuni südameni tä
 seb.

Kantsellein Ära ennast Jumala

pärast, veel minu pärast, veel minu
 pärast ärita, ma jutustasin seda
 asja Peile ainult sellepärast, et ma
 arvasin, et see Peid huvitab. Pääle
 selle tulin ma ka et sind koste eest
 tänada

Voss Ei ole põhjust.

Kantselein Arvad sa? Aluidangi,
 kui ma selle näo pääle mõtlen,
 mis sa teigid, kui sa sisse astu-
 sid ja et sa siis jälle kui nõdra-
 meelne väija tormasid, ilma
 et sa meiega kolme sõnagi olek-
 sid näakiind-

Marie [kuskelt teise pudeliga, mida
 ta laua pääle paneb] Siin on see

Pullinaireri vesi

Voss Apellinaris.

Marie [väga sõbralikult] Noja, nõn-
 da ma ju ka ütlen, Siin ta on,
 kanna Voss!

Voss Ja jah, mine!

Marie [läheb pärdwangu taades rest. ära]

8 etendus.

Endised ilma Marietta
pärast Ferdinand.

Voss. [valas vett klaasi ja joob.]
Kathilde Kas te siis istuda ei
Kantsellin Teil tuleb kannis hülja
 meelde mulle seda ettepaneku
 teha.

Voss Ah sa võiksid küll oma
 juures ka ilma palumata istu
Kantselin a ja, seda ma võiksin
 küll, aga see tuju, mille ma
 quolen, peaks - kui Teil selline
 teigi osavõtmist oleks, - minu
 mused^u end must wabandama.

Voss Sul ei ole oma arnuse tund
 musens ühtegi tuju tarwis, selle
 registri tõmbad sa igas tujus ka
Kantsellin An oju küll mitme sugu
 te registri teiga inimesi; jäme daid
 keeli, mis kontrafassi päälle tõm
 matakse, ei saa wiinli päälle
 tõmmata.

Doss Ja sina oled küll see õrn wiimul?

Kantslein Paris õigus, armas August, ja sa ei tohi imess panna, kui minu peenemad peeled mõnikord satuvad, kui sa oma kontra-bassi poognaga nende piial mihid. ^{So-}win Teie lõbusat pühapäeva.

[pöörab ukse poole!]

Ferdinand [reskelt] Alandlin teener härra Kantsleinõunurik!

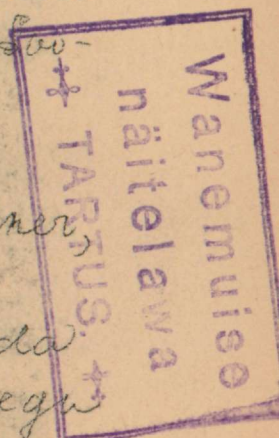
Kantslein Ma tean, et ma seda enam ei ole, oli päris ilma aegu seda isäralise rõhuga ütelda [reskelt ära]

9 etendus.

Endised Ilma Kantsleinõunurikuta.

Ferdinand [imestades] Miss? Missis härra naimurikul viiga oli? [lastul ettepoole] Tere, onutütar, tere Doss.

Doss [lühidalt] Tere. [põrvalt] Ka üks armas külaline!

Mathilde Kas Te ei istu siia minu juurde?

Ferdin [istudes] Õhkus silmapilgkui te lubate. Ma teen täna niimelt visitisiid, ma pean pühapäeva selleks tarvitama ja siin on alles kolmas päev. Mul on täna õnnetus, ma leiain päin inimesed kodust.

Vass See on veel küsitav, kas armastus teie pool on?

Ferdin Kuidas te seda arwate, armastus?

Vass Ma pean ennast vabandama, ma pean wälja minema. [waatab pedometriid] 2000 sammus - mul on siis veel 8000 päia.

Ferdin. Kas ma teid kuhugile sõidatada ei wõi, minu wanne ootab wõttes.

Vass Tänan, ma ei taha mitte sõidata, waid päia.

Ferdin Täewas on pilwes, warsti hakkab

Sadama.

Voss ühiskõik.

Ferdin [ületoomist] Palun, armas Voss, oel üks silmapilek, ma tahan Teile midagi näidata. Ma saatsin nimelt oma „Reesid ja orkad“ ka Asskar Blumenthalile ja sain tema käest väga viisaka vastuse, ta kiidab iseäranis raamatu päälkirja ja köidet. [atsit hulga kirjade seast, mis ta kirjatassust välja võtab]

Kuhu ma selle kirja müüd olen pannud olea. Kas ma ta Löwensteini de juude unustasin?

Voss ärge ennast ilmaaegse wae wake, mul ei ole aega.

Ferdin Ma toon selle kirja pärast, Teil plate seda lugema, ma tean ju, kui osavõtlis Te minu vastu olete; kui meie ka kargelt sugulased oleme, Teil tõendasite seda noisa astmisega.

Voss [vihaselt] Teil ei pea seda mulle

irona meelde tuletama? Kas te mind
 pilgata tahate? Mul ei ole mind
 sugust huvi tust Teie jaoks ja Teie
 letuste jaoks veel vähem. Teie pulma
 kuulitus pesital mul praegu veel
 kus. Jumalaga! [lugedes] 2001,
 3, 4, j. n. e. [Lähel oma sammusid
lugedes kesk. ära!]

10 etendus.

Ferdinand. Mathilde.

Ferdinand [haavatud] See on ameti
 ja nature liig! [istub jälle Mathilde
kõrvale] Kuidas võib ameti; Vass mi
 nu kuulutuste üle nända rääsida
 kuna ta meind võib olla suguoji le
 genud ei ole? Ma ei paress võib olla
 kui ta üllers, et ma kaupmeheks ei
 ha või et mu sigarid talle ei ma
 aga nii alandavalt minu kuul
 tuste üle rääsida -

Mathilde Teie ei pea seda pahaks pa
 nema, armas Ferdinand, aga mind

Ei pea seda ka mitte oieti Teie elukutses, leuletusi teha.

Ferdin Minu elukutses? Ei, minu elukutses on spiritus; aga see on ju minu ainune troost.

Mathil. Kui saugel Te süs Luisega olete?

Ferdin Kui saugel? Mul on juha jälle rakessa laulu wal teise kōite jaoks walmis. Paul Heyse kirjutas mulle: armast muumees, harju tuge, ainult pindlasti edasi süs - [otsib kirja]

Mathilde Ma süsisin, kas Te duiselle juha armastuse awalduse olete teinud?

Ferdin Minu Luisele armastuse awalduse teinud? Keidas ma seda julgepsin? Kas ma tohin talle ütelda, et ma teda armastan, kui ma rohe juurde lisama pean, et ma teemaga ialgi abielusse ei wõi astuda?

Mathil. Aga kui teisi kosilasi ilmab?

Luise on ihus, haritud tütarlaps
ka mitte päris väene.

Ferdin Luise on seni kõin kosila
sed tagasi saatnud. Ei ole ka
pedagi tulnud, kes raha poolest
minu liigigi oleks taanud. See
tõesti viisakuseta Vossist.

Mathilde Kas siis Tii isa asja
teas?

Ferdin Ohim isa? Ta aimab küll
et ma pedagi armastan, aga kui
seda ta ei tea. Ta tahab ju küll
meelega, et ma nais t võtan
arvat, et ma siis rohkem ariga töö
mist teen; aga kui ma temale
paneku teaksin ema lerehega
guss heita, siis peaks ta küll
gerti ära.

Mathil. Te olete karlikum kui ta
Ferdin Ah, armas õnnetütar, kui
ka ise ema lerehega rahu jää
ülleme, minu isaga, aga õnnetü
õnneti missugusesse seisukorda

Luise sattuks, kui ta minu naene
 oleks. Oma tutvuskonda, ei saa
 oneti muuta ja veel vähem võisin
 ma oma naisest nõuda, et ta
 oma emaga läbinäinise lõpetab
 - eks ole? Mis ütles, näitus eks kauba-
 nõunikku proua - noh, ma ei taha
 nimesid nimetada - mis ütlesivad
 meie seltskonna naisterahvad, kui
 nad ema lõpetet minu talongis
 liaksivad? Arvate teie, et halvad
 naigid ja pisted Luise ja ta ema
 kohta tulemata jäävad? Kas ma
 peaksin oma naisele seda valu
 sünnitama, oma ema pikkanüst
 näha? Ja see ei jääks tulemata.
 Täiepoolest, see ei lähe mitte

Metendus

Enaised. Adele. Eskar.

Adele. Lõalja nimeseks riides kuskelt,
tõn kol Eskarit enese järel! Ainult
 ilmapiilguks, mehepene, niisugust

muutu ei ole, ma tahan ainult
säest süüda, kuidas talle mu
meeldib. Tere, härra Winkler [Lülatas
nan. käl!]

Mathilde Koh, kas tahate wälja minna
Adelle Wärsibe, mõned hädalised
näigud, mida meel wõlgu oleme. Kuid
sulle mu kirja meeldis?

Mathilde Ja on lihtne ja maitse
ja sünnib sulle väga hästi.

Adelle Oskar sa wõid rahul olla,
on ka sinu maitse.

Ferdinand [kes Oskari juurde on läinud]
ja sellega rääkinud on! Kas ei lei-
ka, et see Vassist wiisakuseta oli

Oskar [haeratades] Ja ei mõelnud
kiel mü pakasti

Ferdin. Kuid ta aruhest midagi ei tea
siis ei tohi ka eksustada. Aadame
näitan Teile ühte kirja, mida -
[haarat tassu järele]

Oskar Ärge ennast waewake, armast
Winkler, Te teate ju, ma usun Ferdinandi

ilma kirjalikkude tunnusteta.

Ferdin. Ja, Teie olete mulle roguni teist-
suguse loomuga, kui Vass, see on tõsi,
palju lahsem. Oka ei saa sugugi
arw, kuidas Teie temaga äris, kui
ärisanikuga läbi saate?

Oskar Minu äi on ise waeu näinud,
et sellis abinõu leida

Ferdin Kuidas siis?

Oskar Teie teate ju, mina töotan
äris iseseisvalt, paragrahw kuus
meie lepingus annab mulle sellis
õiguse. Wõib alla, et papa Vassile see
paragrahw kuus niisid enam ei mel-
di, aga ta on juba kord olemas.

Ferdin Vass vihastab ennast ta üle?

Oskar [algasi kehitudes] wõib alla!

Ferdin [kõrrale] Hää kiel, seda pean
ma meelis.

Oskar [on pella wadandud] Adelle!

Adelle. Kõhe, mehekene. [Tasa Mathil-
dele] Kas sa ei saa poelt warika pra-
di tarwitada?

Kathilde [naerdes] Kuidas?

Adelle Kuja isa saatis mulle jälle uue ilmatu praadi. Ma ei wõi olla nende paari inimesele kes täna õhtu meie juurde tulewad, pool vasikat lauale panna? Sa peass mind omeli ise oma majatallituse eest hoollitseda laskma.

Kathilde ütle Tall seda omeli-
adelle Eei, ma ei taha ^{uue} haavata, ta mõtleb seda ju nii hästi. Sina pead Tall seda selgers tegema.

12 etendus.

Endine Voss.

Voss [keskelt] Juba jälle sadab vihma ja mina olen wawalt nelitukat saanud mu käimud. Waata, Adelle, mu tüdamelaps. Kas Te meie juurde jäät?

Adelle Ei meie läheme külasõukusis tegema.

Voss Aga vihma sadab ju?

Askar Mõnda wõimeest leidub iska

Voss Aadare vähemalt veel natuse.

Ferdin [kuna ta askariga jumalaga
jätnud, Maatildele! Jumalaga,
amutitar, ma sõidan Löwensteini-
de juurde tagasi, jätan selle kir-
ja, Teie peate teda lugema [adalele
Kägemiseni, proua adale, xuni õh-
tuni.

adalele Ärge hiljaks jääge.

Ferdin Ei ma tulen wara, [tasa] ma
loen Teie enne kui teised tulevad
mõne uue lulleluse ette. [uisakalt
kummardades] Härra Voss.

Voss Jumalaga, suur lullelaja.

Ferdin. [ära minnes, enesele, ahvardades]
Ka, oota! Igatahes tulen ma taga-
si, et mõju oma silmaga mäha.
[keskelt ära]

13. etendus

Endised. Ilma Ferdinandita.

Voss Aga, adale, ma näen nüüd
alles, sul ei ole ju see sübar pääs,

mis mina sulle saatsin?

Adelle Ära ole kuri, isakene, ta
askarile liiga silmapaistev
Voss [teravalt] So? Kübar oli Feile
liiga silmapaistev?

Askar Ja muidugi!

Voss Kuidugi sellepärast, et minna
ta väija otsisin?

Askar Mitte sugugi. Kübar on
enesest ju õige ilus ja muidugi
meadis, aga ta ei sünni noorele
naisele, kes igalpool silma ei ta
ha torgata.

Voss Kispärast ei peaks Adelle mitte
silma torkama? Sellest ei saa ma
aru.

Adelle Ei, isakene, Askaril on õige
see kübar ei sünni tõesti mulle.

Voss [kõrvale] Nagu arja on ta teda
väljaõpetanud! [kõvasti] Pääle
selle, armas härra Schumann, sain
ma täna koostöö ineliku kirja
Hamburgist Bäckersi äri poelt,

selle üle peame ometi rääkima.
Essar Klämmeliga [istub paren. poolle]
Adelle Klämmel on äriasi ju vienda-
 da? Siis lobisen ma niikana emaga,
 ta võid mulle järele tulla, Essar,
 kui me minema hakkame [ollathilde
 ga näakides parem p. ära]

14 etendus.

Voss Essar

Essar Noh? - -

Voss [kes vahelpeäl aritatuelt edasi
 tagasi on pöndinud] Noh, meie ase-
 mix Amerikajooks, Jakob Bäckers
 Hamburgis, kirjutab mulle, Teie olla
 temale teada andnud, et Teie
 sunnitud olete, teda meie osaniku
 pookustest vabastama. See on küll ensi-
 tus?

Essar Ei, see on päris õige.

Voss Tõesti? Siis lahaksin ma kõige
 päält Teie käest, küsida, kuidas Te
 selle päale tulite, nii tähtsat äri-

muudatustette võtta, ilma et Te
 le sõnagi olessite Causumud.
 Olete Teie selle äri peereses? Ma
 wassin, et Teie ärisanik olete?

Askar Aluidugi, armas aiapoa
 aga Te teate küll, et meie lepingu
 kumms paragrahv mulle õiguse and
 igat ärisse punitawat küsimust il
 seiswalt ^{üldi} järelustada.

Voss So? Siis niivisi mõtlete Teie se
 paragrahvi tarvitada? Siis peaa
 ma Teile ometi selgers tegema, et
 ma enesele seda pakkuda ei lase
 Jakob Bäckers on juba kahessa
 aastal August Vossi ärisasemin
 - seda Te teate - ta on tähtsat üle
 mere asjaajamist minu ja sõjat
 rahulelemisess juhtinud, ja ma
 soovin, et ta oma kohale jääks.

Askar Ma kahetsen, et ma Teie so
 wi täita ei saa, ma olen juba teie
 agendi meie äri asetti kups Ame
 rika jaoks leidnud.

Voss [vihaselt] olinu selja taga?

Kärra Schumann, kes andis Teile selleks õigust?

Askar Paragrahhi suus?

Voss Oo, see paragrahhi suus! [tähes
lana junde ja jõe ruttu klaas vett!]

Ja kas annate mulle ehk ka põrju-
seid teada?

Askar Muidugi. Bäckers spekulerib
bärsel.

Voss See ei ole õige.

Askar Palun andeks, minu teated
on päris kindlad - ta spekulerib ro-
quiniwäga õnnelt. Aga kui see
ka nii ei oleks, ~~mees~~, kes nii kerge-
meelsel viisil äri ajab, kes oma- ja
võib olla ka võõrast varandust män-
gu päale paneb, ei või korralikku ramba-
maja usaldusmees olla.

Voss Bäckers on aumees, ta on pere-
konna isa, ja ta kirjutab mulle, et
tema tema võlansaldus kaduma
läheb, kui tema käest praegusel silma-

pilgul asemiku koht ära wõetakse.
Oskar Ma arustan Teie inimeste ar-
 mastawat meelsust ja olen ka selle
 Teiega ühel nõul, et Teie härra Baer-
 persile tema senise wäewa eest tän-
 wõlgnete, aga ma ei taha seda wõl-
 ga meie äri arusa nimega mak-
 sata. Kui Bäepers oma kahtlaste speku-
 latsioonide ohwriks langeb - ja ma
 kardan, see sünnib õige pea-
 süs woime me ju abinõuna üle, ei
 taha siis aru pida da aidada.

Dessi ei! Ahina ütlen, et see August
 Dessi äri - auringa pokku ei lähe, kui
 asju ülevõetse nii kaugete minna
 lastakse - kas saate aru, härra äri
 osanik?

Oskar ja mina ütlen, et see August
 Dessi äri auringa pokku ei läi, kui
 ta karditawat spekulantit oma ase-
 miku laste alla. Ahina esitan kau-
 sa tarvitajate es äri ja päälegi Teie
 enese tahtmise järele; see ei wõi siis

iswastu Teie tahtmist olla, kui ma
 alle äri auru, mis Teie nime kannab,
 siin alal hoida. - Noh, ma näen,
 Teie saate minust auru. Hääd hom-
 mikut [Parem ale poole ära]

15 etendus.

Doss. Marie

Marie [kiri käes, respelt] Härra Doss,
Härra Doss.

Doss [wihaselt] Mis sa tahad?

Marie. Siin on üks kiri- oledat rutuli-
 me, üdes kirja tooja [annab Dossile
kirja!]

Doss [teeb kirja lahti ja loeb] Paragrahv
kuus. - Mis? - Paragrahv kuus, õhka-
mise-märgiga - muid midagi?

Peab see wali olema? Tahab keegi mind
silgata? [Mariele] Keelle käest see kiri
on?

Marie Kirja tooja käest.

Doss Kes ta temale andis?

Marie Seda ma ei tea.

Voss Et sa rumal oled, müüdi-
 sid sa seda küsinud [Enesele] ja
 paragrahv kuus teeb mind veel
 gers, mul tõuseb veri päha, kui ma
 ta päale ainult mööden [Rebii ta
 puruks ja viskab tüki pörandale
 Mariele pudeli päale näidates!
 see pudel ära ja too mulle Karlsba-
 wetti. [Waatab läbi akna wälja] ta
 sadab sui aawarrest, ja ma pean
 4000 sammu ära käima 400, 2, 3, 4
 [läheb lugedes paremale poole ära].

16 etendus.

Marie siis proua Lerche
Marie kuidas häwa emast muut
 on - see on tõesti imelik! Kas see se-
 paljust wee joomisest tuleb? Siis on
 Friedrichil roquni õigus, kui ta
 nitab, et weisi kõige kahjulikum ja
 inimese organismusele on.
Pr. Lerche [pääd läbi reskurse post
 Koh, Marie, kas küsiste?

Marie. Jeesuskene, selle unustasin
koguni ära. Palun astuge aga sisse.
Pr. Lerche [tamm ja rätikuga astub res-
pekt sisse]

Marie [koputab pahemale poole uksele,
avab selle ja küsib] Prona, ema Lerche
tahab Teiega rääkida.

Kathilde. [parem p. taas] Ema Lerche?

Marie [pr. Lerchele] Prona tule^{uist}kohe
välja! [võtab pudeli ja klaasi ja tä-
leb respect ära]

17 etendus

Prona Lerche Kathilde. pärast Dass.

Kathilde [pahem poelt] O, prona Lerche,
Teie tulite mulle külasse? Seda ei
ole ju enne millalgi olnud.

Pr. Lerche [kohmetult] Seda küll mitte,
aga, - prona Dass on ju nii häa ortja
- ja siis tahtsin ma ise järele küsi-
da, kas Te selle sissetekitud punvil-
jaga täiesti rahul olite?

Kathilde. Kuidugi, Teie juurest saab

ju iska hääd kauppa.

Proua Lerche Rõõmustaw kuulda.

Kathilde. Kas Te ei istuks? Teil on mulle nähtawasti weel midagi muud ütelda?

Prd. Armuline proua on wäga lahke. Aless küll - ma tahaksin eneselle weel ühte rüsimust lubada.

Kathilde Olge nii hääd, palun! Prd. tooi ja istub ise sohwal.

Prd. Proua Dess trawad ehk, mul on kaks last, pois ja tüdruk. Emil on ju Teie juures äris ja Luise't tunnet Te ju ka. Kui mu mees ära suri, hakkasin ma pinnwiljaga kauplemas. äriaäri läks ju väga hästi, kui mu mees weel elas ja tööd tegi, aga üksi ei uskunud ma sisse äri enam edari pidada. Pinnwiljaga kauplemine on ennast ka üsna hästi ära tasunud, ma on oma hääd sissetuler ja lapsi wassin ma ka korralikult kasvatada.

Pojal on hää noolt ja ta saab küll ka
 edasi, aga minu diise -
Alasthilde Teie tütar? Ma arvan,
 preili Luisel on hää sisse tules oma
 tundidest?

P.d. Aja, seda küll. Et ta nii väga
 tahtis, saatsin ma ta konserwatori-
 umisse, ja ta mängida ka üsna
 hästi klaverit - mina ei saa sellest
 palju aru. Aga tütarlapsega -
 Te teate ju ise, armuline proua
 on isesugune asi kõige parem
 temale on emme' iska, kui ta me-
 hele saab.

Dass L tuleb parem. poolt, sammusid
 lugesid ja läheb üle näitelawa [97,
 98, 99, 5000 L waatab pedometriit!
 aiqus! 5001, 2, 3, 4 j. u. e L pakem p. ära!
Prd L on üles tõusnud ja teretamisens
 nixsu teinud]

Alasthilde Kassius peegi veel Luisel
 korjas ei ole käinud?

Prd. Aluidugi, ja seep see just ongi,

nispärast ma Teiega näaksid
 haksin. Luisel on juba paunis
 posilasi käinud, aga ta on na
 pois tagasi lükanud, ja ma
 dan, tal on õnnetu armastus
 mes.

Mathilde Arvate Teie?

Rd Ja. Ta on nimelt ühe härra
 leriga tutvaks saanud - ta anna
 selles majas ka klaveri tundsid
 usna kena, noor mees, ilusa kasu
 ja viisakas ja näib ka kaunis
 tud olema, ta nägib vähemalt
 nixord nii, et ma aru ei saav. See
 käib meil tihti wörsil. Mitte, et ma
 tema üle midagi halba ütelda
 psin - loidku! Teab Ta peab ennast
 inna väga armsasti ja viisakal
 üles. Koh, ma näen ju omeli, kui
 Luise rõõmestab, kui ta tuleb, ku
 das ta juttu inna tema pääle juhi
 ja kuidas ta punastab, kui ma
 temast räägib. Ma usun kindla

a armastab teda. Ja lähemaks tema-
le häa meelega naiseks. Aga härra
Winkler ei näagi midagi. Tüdruk
muretses, kaotas söögisu ja läheb sil-
ma nähtawalt rõhnenuks. Nüüd
tean ma, et härra Winkler Teile kau-
gelt sugulane on, ja mõtlesin, Teile
oleksite võib olla nii lähke, ja päri-
site nii ääriweeri mööda järele. Kui
ta duiset ei armasta, noh, siis ei
ole tal ka tarwis meile tulla, et as-
jal sõrd lõpp oleks.

Mathilde Teile saadate mind kaunis
piinlikust seisukor da, proua Lerche.

Pr. d. Teile ei taha selle asjaga midagi
tegemist teha? Noh, seda ma ei
wõi Teile ju ka pahaks panna. Waban-
dage, proua Voss Etoussert'ist

Mathilde [teda tagasihoides] jäädge
mureti, Teile saate minust koguni wa-
lesti aru. Ma tean koguni, et Ferdi-
mand Teile duiset armastab.

Pr. d. Ja armastab teda? Ah missugune

õnn! Ja misparast ei ütle ta talle seda? Meie ootame ju seda.

Mathilde. Selleparast et - [piinlik] pooleli jättes! Teie teate vist, et härra Winklerwaranduseliselt väga hääljel on?

Pr.d Teie arvate, ta on rikas? Jällest on ta küll rääkinud. Koh, ei ole minu kuise just küll, aga just ei ole ta ka mitte - o ei! Ta saab oma kena meimevana, ja pärisel summakese olen ma ka juba kinnud.

Voss [tuleb pahemalt poolt ja läheb] 68, 69 j. n. e. [lugedes kerkelt jälle ära]

Pr.d Misparast härra Voss siis ühtepuudasi - tagasi jaorse?

Mathilde Kimm mees tahab liin

Pr.d So, so.

Mathilde Waadake, armas prona deroke, et Teie nii lõugas olete ja on vanaaduses veel oma äri ajate, te on ju mindugi armustamise väär

aga ma arvan, et Teie lapsed midagi on õppinud ja nad ise ennast üleväl peavad, kus oleksite Teie oma äri ometi väest võinud ära anda?

Prd. Ahina peassin puhkusele minema, et ennast oma laste poolt toita lasta, kus ma ennast veel terve ja tugeva tunnen olevat. Ah, proua Boss, seda ei mõtle Teie ometi tõsiselt?

Kathilde Ma arvan ainult kui Teie oma tütarit mehele tahate panna, mis sugusele mehele panna, kelle tutvuse ringkond koguni teine on, kui Teie oma -

Prd. Arvab ta, et minu duise sinna ei sünni? O, sääl ta eksis, tüdruk ei ole mitte üksi tubli, ta on ka tark. O ei, minu tütre pärast ei ole tal tal tarwis häbeneda.

Kathilde Ei, Teie tütre pärast mitte, aga - [jääd häbenedes vaik].

Prd. [vaatab Mathildele otsa, näib häkki arusaamat, silmadesse tulevad

pisarad, wõtab tassuräti, pühit silmi
 puivaks ja tõuseb aegamööda üles.
 Räägib tasa enese ette! Ah, niinid, ma
 saan aru. [Mathildele] Kinnu pärad
 ei näägi ta? -

Mathilde See on ju õige, ema. Lõpetan
 Teie ei oleks enam tarwis saubelda ja
 tulla pääl igale möödaminijale pa-
 ri kopro eest puivilja saubelda

Prd [enese ette rääkides] Ja ja. Kui
 ma mineval aastal rasketihaig-
 use olin, siis palusin ma ikka jumal-
 lat, et ta mind weel niisama elada
 lasks, kui luise õnnelikult mehele
 on läinud. [Ohates] Kui ta mi pal-
 vet uneti mitte kuulda ei oleks wõt-
 nud, siis oleks luise niinid wõib olla
 juba mehele. Ah! Wabandage proua
 Voss, jumalaga. [Läheb aega niinid
 da sekkelt ära]

18 etendus.

Mathilde. Kantsleiniõunin. Marie

Mathil. Sest warest maisterakwast on mul pahju. Oless ehk oigem olnud, kui ma temale midagi ei oless ütlenud.

Kantselein [aritatult sekkelt] Kas August pedus on?

Mathil ja muidugi. Tee wäste mi aritatud wälja? Kas Teile midagi halba on juhtunud?

Kantselein Kas mullle siis sunagi midagi hääd juhtub?

Marie [sekkelt, taob klaasi ja apollimariit ja paneb mõlemad lauale]

Mathilde ollis Te sääl teote?

Marie Karlsporti wett härrale.

Math [wiraselt eneselt] Tuba jälle!

[kõwasti] Tead sa, kus härra on?

Marie Kus härra on? ja seda on raske ütelda, ta jookseb termes majas ümber, aga ma wainju siit katsund [paremale poole ära]

19 etendus.

Matkilde. Kantsleiuuunik. pärast
Voss.

Matkilde Kas Te mitte ei istu?

Kantslein. Täna.

Matkil Teie rääkisite direktoriga?

Kantslein Ja

Voss [parem. poolt] Koh, Bernhard,
 kas direktori juurest tuleb? Kuidas
 läks?

Kantslein Mind on painki päale la-
 tud.

Matkilde ja Voss Painki päale?

Voss. Kuidas see siis võis tulla? [Ma-
 las mitl pruusist seadsi, jool, tõmbas
 suu vilku ja puhil suu ära]

Kantslein @, väga lihtsalt! Härra
 Direktor arvab, mina olla siel ju-
 ba natuke vana ja nõrgapöeline,
 ja päale teele olla ma rahalisest
 küljest nähtavasti õige hääl järgil,
 sest ta näinud mind teatris esi-
 mese rangi lastes istumas, kuna

tema ise parselis istunud. Ja et ma
paalegi oma kohaga rahul ei olla,
siis olewat küll kõige parem, kui
ma painki pääle lasta niist palukin.

Katkiel Ega Te seda ometi ei tee?

Kantslein Ma olen seda juba teinud,
kõke sunsonal ja lasen sellele veel
täna kirjalikku palwe järgreda.

Noss See oleks ülepääsalla tektud.

Just wastuessa, mina katsuksin-

Kantsel Muidugi, sinu arust oleks

see päris loomulik, kui ma enesega

halwasti ümber lasen käia ja selle

juures waikin. Sul oleks kõige wähem

põhjust mulle niisugust alandust

soowitada, sest sina ise alid ometi

selleks jultu miser põhjust andnud.

Noss Mida? Epoo jälle ühe lounest

Päh, kuidas see maitsel?

Kantslein Ja muidugi, sina. Kas

sa ei saanud mulle selle laste pi-

majasse?

Noss Ei, - minu wäinud,

Kantslerin See kõrwale põiklemine
päris vilets.

Vass Ah, keel on sulle sarnased
ütelused ära.

Math See ei ole mitte ilus Teist,
Teie oma ülepea kaela taemetamise
süü minu mehe selga ta-
hate veeretada. Teie liig suur
musetundmus mängis Teile selle
türi ja Teie peaksite sellest õpe-
tust võtma.

Kantslerin Ah, tänan Teid Teie
armulise juhatuse eest, mul ei
ole enam kooliõpetajat tarvis.

Vass Ah, sa nüüd aga päale
tahad hakata? Oma väiksest
painsist ei saa sa õieti elada.

Kantslerin Ah, see on hirm, sa sa-
dad, et mul sinu abi tarvis tuleb.
Rahusta ennast, armas wend,
ma woin ka ilma sinu taetuseta
elada.

Vass Ah, ei mõtelnud sugugi om

abi sulle parkuda.

Kantsel Sest et sa teid, et ma ta
tagasi lükassin.

Vass etka soovin sulle, et sul teida
ialgi tarwis ei tuleks.

Kantsel Ja kui ka! Enne kui ma
sinn käest üht krossigi vastu võta-
sin, paneksin ma oma viimase
kuue panti, seda ma vannun
sulle

Vass Ja mina vannun sulle, et
sa minu käest enne krossigi ei
saa, kui sa seda minu käest ei
paku.

Math Missugune inetu kõne
vendale vahel!

20 etendus.

Endised Marie siis Ferdinand.

Marie [keskelt] Herra Vass, Härra
Vass!

Vass Mis sa karjud juba jälle?

Marie Üks postkaart Lannab Vassile

saarti]

Voss [leel] Paragrahv keus! Juba jälle? See on kuulmata häbemat [Rebis kaardi puruks ja viskab]
[sid porandale]

Ferdinand [keskelt] Tere! [eneseli, r
salt summa ta päberitükide päole]
näitab] Mõjub, mõjub! [kõvasti]
dele, kes Kantselien. rahustada pei
armas onutütar, siin on see lusa
siri.

Mathilde Müind ei ole kuul tõesti
mitte aega.

Voss [kes jälle vett on jaanud] Pfui
Marie, mis tedi see on? See ei ole
ju Karlsjadi vesi? See maitseb ju
role

Marie See oli onesti õige pudel.
Woi olen ma nutu ga kogematta
eksinnud? See on võimalin. Härra
peavad juia wabandama, see
näis see pudel olema, kus ma kar
tuli tärkest sulatasin.

Woss [uikarelt] Kartuli tärkest.
 nimene, - ma taqan su ära! [Ea-
 ab Marie pooli tormata, Mathel-
 de hõjab teda tagasi paremalt. Ferd,
 ahem poolt kinni!]
Math aga August!
Ferd aga Woss!
 Marie [põgenel Kantselein, selja
 taha] appi!
Kantselein See on ju hullumaja
 lähel ruttu respelt ära Marie
 nopses talli järele!

Eesriie langet.

Kolmas waatus.

Tuba Oskari juures, kesk- ja kaks
 küljenurksega, parem. p. ees kamin,
 parem. p. akna. Keskmise rõwul
 parem pool pesu kapp, parem. p.
 pianino, kamina rõwul laud,
 sohwa ja toolid, rõwul wäike laud
 marmori platega, selle pääl lina
 ja niimedaartide alune; akna
 rõwul naisterahwa rõngutuslaud
 mitmesuguste ilu asjastega -
 parem. p. seinä pääl ajalehtede
 hoidja, milles hulka ajalehti on.

1 etendus.

Adele Oskar.

Adele [hiinalas parem. p. tupp.]
 Tule, Oskar, hommiku söök on juba
 walmis!

Oskar [parem poolt] Tuba walmis
 ko, näed sa, kui hästi see läks

Adele Aga mis pärast sööme
 me siis täna warem kui muudu?

Arnar Aga ütlen seda sulle pärast.
 Kõõlemad istuvad sohva peäle, mil-
 le ees laud kaetud on!

Adelle Ega sa ometi veel enne
 alla kontorisse ei taha minna?

Arnar Just vastu essa, ma tahan
 paremas sinu juurde jääda,
 sest mul on palju sinuga rääki-
 da.

Adelle Noh, siis ma olen juba ra-
 hul.

Arnar Mul on need kõige armsa-
 mad tunnid, kui ma sinuga
 lobiseda saan ja plaanisid
 meie tuleviku kohta teen.

Adelle Mitte üksi tuleviku üle,
 räägime ka minevikust. Aga
 mõtlen ikka veel meie pulmareisi
 peäle, - ah, see oli tore! Tuleva
 suvel teeme jälle ühe pulmareisi,
 ja?

Arnar Kõige peält on tarvis sel-
 le peäle mõelda, kuidas me tal-

see endid sisse seame. See korter
Kurwiesti unlitkas, mis me vaatata-
sime, meeldis sulle, eks ole?

Adelle Ja muidugi, ilusad toad,
palkon, arasene - aga sa ei mõtle
ometi tõesti suit wälja kolida?

Askar Ja, ma üirusin selle kor-
teri ära

Adelle Huidas?!

Askar Esimesest oktoobrist päält,
aga ta on tühi, ja meie wõime
kui tahame, igal ajal sisse ko-
lida.

Adelle Armast Askar, see oli ülepää-
kaela seda ei oleks ta ilma minu
käest küsimata tegema pidanud
kõõle ometi, meie peame wane ma-
ti majast ära minema ja nii kau-
gel nendest elama?

Askar. Wasta mulle õiglaselt ilma
salgamata, kas ei tunne sina
muisama rähetsust kui mina^{gi}
sag²idasti, et meie koos olemise,

meie mõtete vahetamise rõõmi sa-
 gedasti kitsendatud on? Alles
 abielus, lõbusas rahus, mis meile
 oma kodu annab, leiavad kaks
 inimest, kes üksteist armasta-
 vad, võimalust teineteist põhja-
 likult tundma õppida, teine tei-
 sega ära harjuda ja rohkem tund-
 da. Ja kas ei takista seda või-
 malast sinu isa? Kõik nii, nagu
 alles ta sellepärast äri tööst rahu-
 tahtnud saada, et teiste rahu-
 rikkuda; tema armurade enesear-
 mastus näeb igalhes, kes tema tund-
 musi sinu vastu jagada tahab,
 vaenlast, nii sus ka minus. Usu
 mind, abielus on iga kolmas ja
 kui see ka peateab kui õnnis on,
 üleliigne. Ma tahan oma vaba aja
 täiesti ja üksi sinule pühendada;
 sinu sinu isaga ühe katuse all ei
 saa ma seda mitte. Sa tead ju
 peaaegu ühtegi süügiat ei lähe

mööda, kus tema mitte ühes lau-
da ei istu; meie ei käi kusgil tea-
ris ega kontserdis, ilma et tema
meid ei saadaks; ja ainult sel-
pärast palusin ma sind hommiku-
kustööri pool tundi varem wal-
mis teha lasta, et sinuga ühes
üksi nature juttu ajada.

Adelle Ah, Askar, sa liialdad.

2 etendus

Endised Voss.

Voss [ilmub kerkelt, õõsnes, väga rõ-
hikult] Pere hommikust, lapsed
Askar [vaer atades, kuna ta selg-
taga näitab] et sa liialdan?

Voss [ettepoole tullus] Noh, Teie
näete ju nii isemoodi välja, mis
suis juhtunud on? Ega õnneti tü-
ei?

Adelle Tüli? Ah ei! Askar ja mi-
na oleme täiesti ühel meel [kae-
lustab ja tundub Askarit ja tõuse

sis üles, Vossile rääki meelades,] Pere
hommikust, isake.

Voss Te võote tana nii vara?

Askar [ka ülestõusles] Ja, mul on
palju tööd; Teie wabandate mind
küll?

Voss ära case emast eksitada.

Askar Nägemiseni, Adelle!

Adelle Kas sa juba kantsesse lä-
hed?

Askar Ei, ma lähen oma tuppa
[parem. p. ära]

3 etendus.

Endised ilma Askarita.

Voss et sa olen juba paar tundi üle-
wal, mul oli halb õõ. Kui ma olek-
sin teadnud, et Teie nii vara ite-
walnus olite, oleksin ma juba wa-
rem ülesse tulnud.

Adelle See wee joonime ei ole sulle
teiesti mitte häa, sa pearsid selle
paris järele jätma.

Voss Sa mõtled terve hälli kate
 Keid ma ei joo ka enam, hoidku
 ma olen otsusele jõudnud, et need
 suugri kasulikud ei olud.

Adelle See rõõmustab mind
Voss Ma võtan nüüd ainult veel
 seda uut rõhu = elixiri, see on
 üks imevääriline jook: häa ma-
 tsega, ävitaw, ei koorma liigiti
 rõhku ja mõju poolest just kui ni-
 mu seisukorra jaoks määratud.
 Sa aitab jooksjä vastu, luuvalu
 vastu, lahtiste haavade, maksa
 ja põrnatõbe juures, kollatõbe,
 nerwi haiguste, lihaste ja liig-
 me-walu, rõhusurumiste ja kil-
 mawigastuste vastu.

Adelle Kas sulle siis võib need hai-
 gused aw?

Voss Osalet, mu laps, ja iska
 häa haigust juba hakatuses
 hävitada. Seda elixiri soovi-
 tan ma sulle, kui sa ennast

mitte terve ei tunne olewat, mina olen temaga wäga rahul ja ei wõta midagi muud enam, ainult mõne pilli: hommiku enne sööki üks ehk kaks Emisi pastilli, iga söömaaja järelle kolm kuni neli sooda pastilli ja öötu enne magama niisukut wiiis, kuus Pepsini pastilli - see on kõik.

Adelle Ja arst on sellega nõuus? Doss Aha hoopis juba tema käest küsimast. Arstid peawad kõike rumalusens, mida nemad ei kirjuta, seda ma juba tunnen. [Wõtab mõned kirjad taskust välja] Kas lubad, et ma oma hommiku- se posti järelle waatan?

Adelle Palun.

Doss [istub sohwal] Aha, jälle kaks kirja linna postiga - neid ma ei lee. [Paneb nad tasku]

Adelle Misspäraast mitte?

Doss @, ma tean juba, mis nende

sisu on, iska seerama äelus juba
 kumbe kaup. Koik pörjad, mis lin-
 na postiga tulewad, peab enne lah-
 ti võtma, mullei ole hinna ^{wihastada} äga si-
 on üks stettinist, seda woin ma
 ilma hädaohuta ^{id} lugeda. Lavak
kirja ja kargas püsti! Paragrahw
 kus! - Selle wastu peab poliitsei mõn-
 leidma, seda ei kannata ma ena-
 ära [Pigistab kirja korrku ja pistab ta
sis taskusse! Niind ei ol loe ma üll
 pää enam ühtegi kirja.
adele Mis sul siis on?

Ness üks rumalus halpus, millega
 mind wihastada tahetakse.
adele Kes sind siis wihastada
 tahab?

Ness Ja, kui ma seda teaksin!
 Räägime parem millestgi muust
 ma ei taha selle pääle mõtelda
 enam ¹ sugugi [stus adile kõwale!]
 Tead sa ka, mu kullapene, et sa
 täna kahwatu oled? Sa sed amet

terve?

Adelle Paris terve, aga lõigad rimba-
tuses wait!

Voss [kartlikult] aga? sa teed mind
kartlikuks -

Adelle Sulei ole sugugi põhjust
ennast äritada, ma tahtsin sinu
käest ainult rüüda, kas -

Voss kas?

Adelle Kas sa kunagi tähele ei ole
pannud, et selle porteri seinad
nature rüüda on?

Voss Rüüda? - seinad? - Ei, laps,
see on ka vaevalt võimalik, see ma-
ja on juba üle kolmekümne aasta
vana.

Adelle Minu arust on see süügi
nii. Ja siis see õhk sinu pitsas
mullitsas, iseäranis suvel, tubades
on õhk nii lämbuv ja ma mõllesin
juba selle päale, kas see mitte
parem ei oleks, teist porteri otsi-
da?

Dass Teist korterit? [Wõtal ühe korti
 kere pastillidega taskust! Tahad sa
 - saada pastilled?

Adele Ei, ma tänan

Dass [pistab ühe pastilli suhu! Tead
 sa ka mu ingel, et sa tääl mõtte
 awaldad, mis mul ka jula oli?

Adele [rõõmustades! Tõesti? See
 ei ole sulle siis wastumeelt? O, see
 rõõmustab mind. Siis tahan ka
 sulle ka üles tunnistada, et me
 ühte kena korteri leidisime, mis
 meile waga meeldis.

Dass Ja, ja palju wärsket õhku ee
 ole küll sin selles kitsas mültsas
 kuswabrik wabriku kõrwal seisab.

Adele Eks ole? Ja see ei ole onniti
 terwiseli häa?

Dass Ei, ja siis, kui me ka ühes
 majas elame, sellil on onniti onniti
 wärske küljed.

Adele Ah, kui armas, et sa sellest
 ise aru saad.

oss. Kas Teie va selle mõtte pääle tu-
ite?

adelle. Muidugi, isäranis Oskar
oss. Seda oleks ma tema poolt
siguähem oodanud. Aga see
nõigus, see trepist ülesse ja alla
õnimeine ei ole sugugi lõbus.

Meie saame palju paremini ja
õlpsamini läbikäia, kui meie
põus ühel korral elaksime, ainult
võtata usse läbi lahutadaid.

adelle. [petetult] Kuidas? Meie
saame koos elama?

oss. No muidugi, kas ta seda sus-
teemseti mõttesid?

adelle. See on aga selles korteris,
mis Oskar üüris, võimata.

oss. Ja on juba ära üürinud?

adelle. Ja, esimesest oktoobrist
pääle.

oss. Teie jaoks üksi?

adelle. Ja muidugi, meie mõtle-
mine -

Doss Kuhu siis?

adele Kurwivõrste unelitsasse.

Doss Lüleskarates! See on ju terve peeni
noorm siit kangel! ja sääl ta ka
te te üksi elada - ilma minuta
- ilma emata?

adele Lon ka üles tõusnud! Et sa
palju lükuma pead, siis on see
pikk tee sulle väga raske.

Doss Rumalus! Ma räägin ko-
he sinu mehega, sellest ei tule
midagi välja.

adele Ma tahaksin sulle ainult
weel seda ütelda, isa, et mina
ilma vastu rääki kimata nõuus
olen, kui Aspar oma otsuse juur-
de jääb; tema põhjused on kulle
mõjuvad.

Doss Kuidas ta mu lapse välja
on õpetanud, kuidas ta talle
tema osa sisse on tunginud!
adele, mu südame laps, kui-
das võid sa ernast nii orjars

teha lasta?

Adelle Oskar ei tee mind oigaks,
ta armastab mind südastüest ja
tal on ainult mure meie enne-
est silmas.

4 etendus

Endised Friedrich

Friedrich [awab pesunuse, tal on
suhkru-pää kaenlas, wäljas on tuur
kast näha] Wabandust, kui ma
eksitan, ma tahtsin ainult
küsida, kuhu see kast tuleb
panna?

Adelle Missugune kast?

Friedrich See siin. Siin on need
küünlad sees, mis härra Bass
tellis - 500 tükki.

Adelle Milline 500 küünalt?

Bass Ja, need moodi stearin küün-
lad, aurudega, mis mitte ei
tilgu.

Adelle Aga isapene, mis ma

siis miipalju piinlatega pääle
pean hakkama?

Voss etta arvasin sulle sellega
rõõmu teha. Kii ta meid ei ta
ha! -

Adelle aga muidugi, muidu
gi. Wige kast esialguul pööri,
Friedrich.

Friedrich Plus. Ja suhkru pää tu
le süle sahuusse?

Adelle ja juba jälle pää suk-
kru? Isa sa oled tõesti liiga koo-
litas, ma tänan sind [leatav
temale käe! @odake Friedrich,
ma tulen ühes [ära minnes
enesele! See on kolme nädala
sees juba reijas pää sukru!

[Chatus] Ah, on tõesti parem, kui
me väija kolime. [Friedr. keskest
ära!

5 etendus

Voss, siis Gleichenberg.

Voss Kui kangel on siis juba asi?
 Tä tahab teda siis minu siidame
 küljest koguni lahti viskuda!
 Kui ma niind jälgelt wahete ei
 astu, kaotan ma oma lapse
 igawesti. Edasi siis! Pöörab mi-
nenile!

Gleichenberg [mõned wessli paberid
käs, kesselt] Tere hommikust,
 härra Voss.

Voss Tere hommikust, Gleichenberg.
 Mis Teid ulesse toob?

Gleichenberg Ma otsin peremeest,
 mul on tema allesirja mitme-
 nurguste wesslite jaoks tarwis.

Voss Mis? Härra Schumann-
 meie äri annab wesslid wälja?

Gleichenberg eluidugi! [Tä tahab
parem poole minna!]

Voss [wäga äritatud!] armast härra
Gleichenberg, ütlege minu wäimehe-
 le, palun, et ma temaga silma-
 piln rääkima pean. Te wõite oma

wenlitega küll veel werand tundu
oodata.

Gleichen Küll ma ütlen [Parem. p.]

6 etendus

Voss. Siis Oskar. Gleichenberg.

Voss. En see siis võimalik? Ta sööb
minu amsaid äripõrjus mõteid
jalga dega? Ta seab minu nime
häbisambasse! Ei, ei see peab eksis-
tus olema!

Oskar [Gleichenbergiga parem poolt]
Aha tulen koke alla, minge äga.

Gleichenb [kesselt ära!]

7 etendus.

Voss. Oskar

Oskar Koh, äiaapapa, sin ma
olen

Voss Uudised tulewad mulle kui
rahe kalla täna hommiku kui
rahe kaela. Et viimasega alata.
En see tõsi, et teie oma nime seks-

litele alla kirjutate?

Askar Wabandage, mitte minu
nime, Teie oma, äri nime

Vass Teil on julgust mulle seda
näsku ütelda? Teie, kes Te teate,
et see minu maja põhjusmõte on,
mitte mesliid anda? Teie tahate mi-
nu nime kirjasti pruusida,
Teie tahate mind oma kergemeelse-
te teimeetuste kaassüüdlasena teha?
Ma peelan see Teie ära.

Askar Ma võiksin Teile selle keelu
pääle koguni lihtsalt vastata, et
Teil sellens äigust ei ole, et just
ümberpöördukt mul-

Vass Paragrahvkuus- ja muudugi,
ma tean, mis Te mulle ütelda ta-
hate. A, see paragrahvkuus! Ma
olen vist hull, kui ma ta wälja
se pitsesin! Aga Teie ei ole mitte
ainult minu äriasanis, Teie olete
ka minu waimes, Teie peate minu
aunuga halliks läinud pääd, minu

amsat nime silmas pidama
askar armas härra boss, kui Teie
 oma terve äri juhatusel minu kätte
 andsite, siis pidin ma arwama, et
 mitte üksi meie suguluse side sel-
 leks põljust ei andnud, vaid usal-
 dus minu võimise, minu tööjõu
 vastu. Kui Te nüüd kardate, et ma
 äri häa nimi selle all kannatab,
 kui mina akseptidega töotan, siis
 annab see tunnistust Teie natura-
 litsast siemaringist ja otsustami-
 se puudusest, suuremate olude üle.

• Väikeradandlike põrjusemõtete järele
 võib see ju väga ams olla, kaup-
 ainult puhta raha eest osta ja
 mitte enam osta kui puhta raha-
 ga maksta võid. Kõik arust on
 see turu-kauplemine, aga mitte
 kellegi õige kauplemine. Kui ma
 vekli vastu ostan, siis tarvitan
 ma oma laenu usaldust, ma
 ostan ja müün suuremal hulgal

kaupa läbi, minu lähikäin lähes
suuremaks, nii siis ka minu kasu.

Doss So?

Oskar Ja.

Doss Ja kui Teie nüüd oma vassli-
tättargasid pidada ei saa?

Oskar Kujutage enesele ette, et mi-
na ühtegi arzepti ilma põhjaliku
järelekuulamiseta välja ei anna.

Doss So?

Oskar Ja.

Doss Ja kui nüüd mõned rahasaade-
tused Amerikast tulemata jää-
vad, kui mõni ootamatta pankrotti
tuleb?

Oskar Kii - kui! Minu armas härra

Doss, kui ma üle maailma lähen ja
maha langenud katuseskiivi minu ni-
naluu patri lööb, siis on see üks kõin,
kas ma omale enne kindad päätte
olin tõmmanud või mitte. Kelle
kaupmehed võime omelt ainult ar-
vudest arvata kui ja aga't ei

saa arvesse võtta. Kes ennast kõigi
 kogemata võimaluste vastu ar-
 wab ettevalmistada võiwat, see on
 üks suur napp. -- Etka näen, Teie
 olete minuga ühel arwamisel ja
 Te lubate nüüd küll, et ma oma
 töö ja tallituse juurde lähen.

Doss Pidaage, mu armas! Esiteks
 ei ole ma Teiega weel sugugi ühel
 arwamisel ja teiseks on mul weel
 üks teine panakene Teiega kitsud
 Adele jutustas mulle, Teie olla
 amale korteri üürinud?

Askar Te teate seda siis juba? See on
 mulle armas. Jammidugi väga
 kena korteri: kaks suurte tuba ilu-
 sat uulitsapoolsel tuba paljoniga
 + üps --

Doss Lähemad peensused ei huwita
 mind sugugi. Korteri on Kurwürsti
 uulitsas?

Askar Seda Te teate ka juba? Tore!
Doss Ja Te arwate, et ma reisi sinn

igapäev ette hakkam võtma?

Askar Alvi duugi mitte, see olgu
raugel minust, seda nõuda.

Doss aga ma nõuan, et iga päev
ja igal ajal oma last näen ja
temaga rääkida saan. See on mi-
nu, kui isa õigus, ja ma ei luba
mitte, et Te sellest korterist lahkute.

Askar Sus pean ma seda ilma
Teie lubata tegema.

Doss Teie tahate mind minu tü-
test lahutada? Ohis põhjusel,
kõrva Schumanni?

Askar Lubage, et ma põhjustest
vairsin, kui Teie seda ise ära ei
arva.

Doss Ma ei taha midagi arvata,
ma nõuan Teilt seletust.

Askar Algu siis, kui Teie mind
sellest sunnite - Teie olete selle põh-
jus!

Doss Alina?

Askar Ja, Kas Te siis sellest aru ei

saa, armas aiapapa, et noor abi-
 elupaar üksi tahab olla? Et see
 meile armas ei ole, kui Teie kõin
 oma vaba aja mispuhul homm-
 mikust kella paheksast, kuni õhtu
 kella üheteistkümnemini pestab,
 meile pühendate. Koguni oma
 lõuna minaku teete Te vahel
 sin üleval. Noh, ma jada vä-
 hemalt väiksite oneti sadus! Kas
 Te sellest siis ise aru ei saa? Teie
 olete ise ju ka pord noor olnud.
Voss Ahinn pilaskäigud on
 Teile siis vastumeelt.

Assar Enam kui sedas, ma kars-
 dan, et Teie oma armuadeed
 õrnusega adede vastu, minu ja
 minu naese vahetele tüli külvate.
Voss Nä, see on vähemalt selgelt üel-
 dud! Sellele pääle seletan mina
 Teile niisama selgelt, et ma su-
 qugi selle pääle ei mõtle, enesele
 Teie poolt ette kirjutada lasta.

kunas ja kui tihti ma oma tütrele
 ütles võin rääia, ja niikana kui
 Te minu majas elate, alles veel mitte.
 ja kui Te oma ukse minu eest
 lukku panete, siis kutsun ma
 politsei appi ja panen oma majas
 peremehe õigused maksma. ---
 Oka, ma näen, teie olete selles asjas
 minu ja täiesti ühel sõel arva-
 misel. Hääd hommikud, härra
 Schumann! [Respekt ära!]

8 etendus.

Askar. Adele

Adele [ilmub pahem poole uksele]

Askar

Askar Adele! Sa reulsid pois?

Adele [kurralt] ja.

Askar Mis me nüüd teeme?

Adele Oka panen asjad korraks,
 mine saada mööblivanker sinu.

Askar [Adelel kaalus tades] Ära ole

kurb, rääkine. Uu mind, kui me

Wanemuise
 näitelawa
 * TARTUS. **

sinu isalt võimaluse võtame, igal ajal sinu kõrval olla, kui ta sunnitud on, oma harjumud kambi muntma, siis muntuvad ka tema waated; ta saab aru, et tal õigus ei ole.

Adelle Leodame, seda.

9 etendus

Endised. Kantseleinõunik.
Kantselein [keskelt] Tere hommikust. Tulin ma liiga vara? Kas ma teid eksitan?

Adelle [lähes Kantselein vastu ja ulatab temale käe] Tere tulemast, em Bernhard! Sind ei ole ju kaua näha olnud. Kuidas sul ja oma tütar del käsi käib?

Kantselein Täna, me oleme rahul. Kas Teil silmapilgus minu jaoks aega on, härra Schumann?

Arkar ehkidugi, härra nõunik. Kontoris oodetakse, küll minu päd

Kantslein Ma küsib^{si} ju, kas Teil
minu jaoks aega on, ma ei taha
ennast kaela toppida.

Oskar @, nii ei olnud see mõel-
dud. Palun, ma olen valmis

Kantslein Asi ei puutu minusse,
vaid ühesse tutavasse, ühesse sö-
brasse - [vaatab Adele poole].

Adele Ma ei eksita sind, onuke,
mul on siin tegevust [Läheb kapi-
juurde, avab seel ja pakis seel-
ses olevat pesu, mis pünaste pall-
tega kokku seotud on, tihedalt
kokku; siis võtab ta kirjutuse laualt
väiksed iluasjad ja teisi asju ja
mähib nad paberi sisse, mis ta
ajalike mappest võtab.]

Oskar Koh?

Kantslein Nagu öeldud, üks mi-
nu sõber, endine ametnik, on
ennast - et oma vabast aega ka-
sulikult tarvitada - ühispinni-
tuse seltsi, kassapidaja kohta

pääle üles annud; seda on ka väga lahnelt vastu võetud, aga temalt on kantsjoni sisse määramist nõutud. Mis Te ütlete selle kahtlustamise kohta?

Askar Jah, see on nii prunigiss Kantseln. Prunigiss? Arusa ameti nime juures?

Askar See on üldine viis äriilmas, mida ära jätta ei või, olgu siis, kui Teie sõbra eest keegi maksu võimaline käe mees vastutaks.

Kantseln Kuidas, minu sõber peab kedagi teist enese kohta ütelda laskema, et ta keem ei ole? Härra Schumann, Teie nõuete, et ma seda oma sõbrale ütlen?

Askar Mina ei nõua midagi, ma mõtlesin, et Te minu arvamist kuulda soovite. Tokin ma ennast niid wabandada, mi-

nu äri ostab.

Kantslein Veel üks silmapilk. Kui-
pälju raha oleks minu sõbral tar-
vis, et börsel ruttu parastuhat
võtta [mängida] võita teenida?

Assar [uaerataades] Ahim kallis
nõuuniku härra, mina ise ei
aja sugugi börsärisid, aga
sega võin ma Teile küll ütelda.
Müüma kerge on suurt loosi woi-
ta, kui börsel kindlasti raha
teenida. Nägemiseini nõuuniku
härra. -- Olla näen, sa oled wikk,
adelle? Hää, ma muretsen mööb-
liwanri [Keskelt ära]

10 etendus.

Endised. ilma Assarita

Kantslein [eneseli] Südameta rump-
mehe hing!

Adelle Kas juba hilja on, onurkene?
Sinu kell käib ju ikka rawapäält,
vaata ometi järele.

Kantsel [paneb nuttu kuule erst
pinni] Kuidas nii? ellinu kell on

- kullasõpe pa juures

Adele Kahju!

Kantselin Kuule smeti, adede, ma
tahaksin sinu käest midagi rii-
sida [võtab ühe paari taskust]

ehk on siin üks tixitud teixene,
väga ilus töö. - Sa võiksid mulle
küll oma arvannist selle kohta ütelda

Adele Peab see rohe olema?

Kantselin [tahab teixi, mille ta
juba laiali oli laotanud, jälle
sissemassida] Sul on iseäraline

viis oma omiga ümber käia

Adele No, ära rohe pahane ole

- ma mõlesin ainult, sellepärast,
et mul nii palju teixenist on

- näita seda teixi

Kantselin [annab ta adede kätte]

Säh!

Adele Ja, töö on väga korralin

- viit ühe omutitru teixitud?

Kantslerin Ei, keegi Betty söber on
 ta teinud See armas laps Betty
 söber - pakkus seda tenni kühugi
 kapiplusesse müüa - tal on na-
 tuse tassuraha tarvis; sa tead
 ju, noortel tüdrukutel on rõik-
 sugu tarvitusi - ja mõtle ometi
 seda häbematus, temale paku-
 ti selle eest ainult kaks marka.

Adelle Seda ei ole küll palju
Kantsler Häbematta on misugune
 pakkumine. Aga ma mõtlesin
 pohe, et sina tenni tarvitada
 võid ja et sul selle üle häa meel
 on, kui sa teda osta saaksid.

Adelle See ei ole küll just nõnda,
 mul on misuguseid asju juba
 küllalt, aga - kas Betty söber sind
 siis nõnda huvitab?

Kantsler Kas see siis sinu meelest
 nõnda imelik on, kui ma üht
 noort, tublit tütarlast, kes omale
 amsal viisil raha tahab teenida.

aidata tahan?

Adele Ei sugugi mitte. Mis see tuis maksma peab?

Kantseln Koh, ma mõtlesin põlmsümneid marka

Adele [narratades] Ei, õnn, see on õnne liig kõrge hind, - ja et mul tekki sugugi vaja ei ole -

Kantsel [tekkiteema käest ära võttes] Palun, palun, sa teed ju nii, nagu tahaksin ma sinu juures seija. Nii ei ole see arvatud.

Adele [pahaselt] Sa paned aga ka kõiir pahas [võtab paremalt poolt lauakese päält nimekaarti aluse, paneb selle sohva lauale ja tahab siis lauakesel olevat tekkist kokku panna]

Kantseln Ja, näis nii olevat, et kas olen mina liiga õrnatundeline, või olete Teie liiga hoolimattad; see on see alaline tülikusimus minu ja Teie vahel.

dele [waatab järsku väikest terti-
 al, mis ta väikesel laulul pöördub
 ud, lähemalt] Anu, kas ma se-
 a Betty sõpra tunnen, kes selle
 väikese õmbles?

Antseln [lühidalt] Ei.

dele Anukene! [waatab kalle otsa,
 a loob häelikuelt silmad maha,

dele [uisutab terti sokwa päale, ja
 leeb ruttu] Anukene, palun, anna
 mulle terti, ma tahan tulla ^{koostis}
 äga hästi tarvitada ja hind ei
 ole ka tööpoolest sugugi liiga kõr-

[wõtab terti ja annab temale kolm-
 ümmend marka, mida ta wähe-
 pääl rahakotist wõttis! Siin on.

ja eks ole, kui Betty sõbral jälle
 ümri niisugune tertiwäike walmis
 aab, ehk mõni muu töö, siis too
 a ta mulle. Armas, häa anukene,
 a ei pea mitte arwama, et ma
 wõlmata olen ja et ma mitte
 üdamest häamelega ühte naarti

tütarest aidata ei taha, kes viigat-
 tõi läbi eneseli- ja võib olla ka
 teistele raha teha teenida.
Kantseln Kui pehmesüdameine ei
 ole sul tarvis selle asja juures ka
 mitte olla, see on lihtne äri. Sa
 võtad rauda ja maksad raha
Adelle kuisa tahad, vaatamata
 ma niivisi asja peale.

Kantseln Siis tapan ma sind
 Hääd hommi kätte [tähele] ja ab
 se pääle teisma! Fanny on kaua
 mis haige, ja rõõmustas
 listi, kui sa teda vaatama tu-
 lussid.

Adelle Ja seda sa ütled mulle
 miid alles, nii mõndamini
 a, ma tulen homme, võib olla
 täna õhtu pooli veel.

Kantseln Hääd, ma ütlen talle
 seda. Ela kasti [kuskil ära].

Händus

Adelle. Siis Ferdinand.

Adele Minu jumal, on see siis võimalik? Kõlemad tehisid võrreldes! Jamuidugi, kahtlematta - see on Betty pulmaxin-gitus, ja see on ka tema töö. Nad on siis rahapunduses. Sädal peab ameti midagi tegema

Ferdin Kesselt! Tere hommikust, Na, ma kuulsin Assari käest, et Te üli pää kaela välja kolida? Ma arvasin juba ammu, et see nii tuleb, wana papa on natuke tüütaw saasanne.

Adele Ma keelan Teile ära, miinisi minu isast rääkida.

Ferdin Na, ärge pange pahaks, prouasene; ma tahaksin ju ainult küsida, kas ma Teile abiks võin olla?

Adele Teid ei saa milligi jaoks tarvitada. Ja oma lüüetusi ei tohi Te tänana mulle ka mitte ette lugeda, ma ei taha mitte

uniseks jääda, mul on tegemist
Ferdin e, Te võite pilgata palju
 tahate. Teile ei pane ma seda
 pahaks; ma tean ju, kuidas
 Te seda arvate.

Adelle Kas noor Winterfeld mitte
 Teie sõber ei ole?

Ferdin Teie onustite Fanny
 endine peigmees? Ja me oleme
 ametivennad. Väene pois on vä-
 ga kurb, et sellist abiellust mida-
 gi välja ei tule, ja tüdruk ka-
 ta suvastab ja muretses nii et ta
 roquni haige olewat

Adelle Kahjuks ja, ma kuulsin
 seda.

Ferdin Teie onn on aga ka liiga
 jonnikas härra, ta tule terve ilma
 enesele vaenlaseks. Ta käsi pida-
 wat praegu väga halvasti käima

Adelle Fõesti?

Ferdin Ja, natuke üle oma jõuu-
 elas ta ju ikka, - tal oli natuke

võlgasid, ja nüüd, kust enam
 palga ei saa, ainult natuke pain-
 silt, nüüd käivad liialkasuvel-
 jad talle päale

Adelle [murele] See on siis nii, nagu
 ma kartsin [kõrvasti] armas Wink-
 ler, Te võite minna,

Ferdin Kuidas?

Adelle Ma pean ruttu alla oma
 ema juurde minema.

12 etendus

Endised Luise

Luise [kõrvelt] O nagu näha ei
 saa ^{täna} meie slaveritunnist kaunist
 jälle asja?

Adelle Ei, Luisekene. Te olete vist
 juba kuulnud, et meie välja ko-
 lime?

Luise Ja

Adelle Kas tahate mulle abitsolla?

Luise Väga häa meelega, mi-
 para nii mul aega on.

Adelle [tasa temale, suna ta Ferdi-
mandi poole näitab] Kuidas siis
sellega loqu on? Kas ta veel armu-
awaldust ei ole teinud?

Luiise Aga, Adelle!

Adelle Kas te siis kunagi kaheke-
si üksi koos ei ole olnud?

Luiise Koguni üksi? Ei!

Adelle Siis jätan ma Teid niud
üksi; Küll te näete, siis ta rää-
gib-pest! mitte wastu rääkida.

[kõvasti] Armas Winkler, Te olete
kiil nii lahke ja wiidate preili
Luiise aega nii kaua kui ma ta-
gasi tulen?

Ferdin O, wāga häameelega.

Adelle ja kui ma tagasi tu-
len, loodan ma et kõik asikor-
ras on - kas saate aru, härra
Winkler? [keskeel ära]

13 etendus
Ferdinand Luiise.

Ferdinand [kõwale] Ma olen temaga
 üksi - esimest korda. Hoida ennast,
 Ferdinand, et sul süda keele pää-
 le ei tiku [kõwasti] Kas Te ei istuks,
 preili Luise? [Käitab sohva pää-
 le]

Luise Täna [Lähel temast mööda
 ja istub tooli pääle, kirjutuslaua
 juurde!]

Ferdin Proua Schumann palus
 mind, see tähendab, ta lubas mul-
 le Tee aega viita, - [Mõtlet järelle,
 kas ta tooli võtma ja Luise kõwale
 istuma peab, jөнab siis aega otsu-
 sele ja istub sohva pääle] Täna on
 kaheksasteistkümnend august, eks ole?

Luise Ja, ma arvan.

Ferdin [dühikese wateaja järelle]

Sellel aastal saab vist jälle ilus sü-
 gis.

Luise O ja

Ferdin Ahis siis proua Adelle sellega
 mõttes, et ta keik korras loodab olewat,

Kui tagasi tuleb?

Luise Aga ei tea seda tõesti mitte.

Ferdin [Lühin wateaq] Aga olen küll väga halb jutupuhaja, mu preili?

Luise Ei, mitte sugugi, härra Winkler.

Ferdin [eneseli] Kui ma teaksin, millest ma rääkima pean? [Käwast] Börsel ei ole Te küll kunagi olnud?

Luise [maeratades] Ei, veel kunagi.

Ferdin Aga ei teegi Teile ka kunagi sinna minna, sääl ei ole naeste rahwastel sugugi tõbus olla. [wäike wateaq] Kas ma Teile Paulin-
dan kirja juba ette olen lugenud?

Luise O ja, mitu korda juba.

Ferdin Kahju! Küünd oleks just sellaks nii häa võimalus [wäike wateaq] Ahis proua Schumann selle korras olemise all mõttes, seda ei tea Teile siis mitte?

Luise Võib olla mõttes ta asja de
konnupanemist, sest et ta mind

mind omale abins palus [Tahab üles
tõusta].

Ferdin [Üles karatas] @ palun, preili,
jääge istuma seda wain ju mi-
na teha [Wõtab ajalehti mapest ja
mässib järgneva kõne ajal lahti
sed iluajakesed, piinlad kami-
nalt ja plawerilt, wäikesed tisi-
kesed sotwa ja istmete päält, paberi
sisse] See on öieti imelik, et Schu-
mannid nii häkitselt wälja kolivad
Luise Nad tahavad wist küll lah-
kemad korterit saada.

Ferdin Ei, see sünnib wana Dassi
pärast, keele eest neil minutitgi
raku ei ole.

Luise Arwate Teie?

Ferdin Ma tahaks tean seda
[lahates] Ah ja, need wanemad!
need woiwad wäga tülitawaks saa-
da. Olge Teie aga oige ette waat-
lik, kui Teie kord meheli lähete.

Luise @, mina - ma ei lähegi üle -

üldse mehele.

Ferdin [röömsalt] Tõesti! [Laste
mõned küünlad, mis tal just käel
on maha kukkuda!]

Luiise Kas Te midagi maha laste
site kukkuda?

Ferdin [kuna ta sumardades
tükid te üles korjab ja need enne
ühe tükikese sisse ja siis paberi si-
sse mahit] Ainult paar küünalt.

- Teie ütlete, Teie ei lähe üldse
mehele? Mina ei võta ka mitte
naist.

Luiise Misparast siis Teie naist ei
võta?

Ferdin See ei lähe ju - või ma pean
sin kedagi teist võtma.

Luiise Ameti mitte kedagi teist,
kui seda, keda Te armastate?

Ferdin Kui ma aga ei tea kas
ta mind ka vastu armastab?

Luiise Ja siis -

Ferdin Ja misparast Teie mehele ei

Lähe?

Luise Ma ei tea ka mitte, kas see, seda mina tahan, mind armastab.

Ferdin Siis on meil mõlemil asjad õige halvad.

Luise Ja, õieti küll.

Ferdin [Ruttu] Preili Luise - Loai-
pit häkitselt

Luise Mis on, härra Winkler?

Ferdin Kas Teie ema juba vanavan?

Luise Kuu kümneks aastane.

Ferdin. Preili Luise, kui Teie ka usskord vanaks saate, ma arvan veel vanemaks, kui Te praegu olete, ehk oieti et me kumbgi ometi abielusse ei astu, kui Teil juhtub kord sõpravõi saitsjate tarvis olema, eks ole, siis pöörate Te minu poole? Kas Te lubate mulle seda? [Pakub Luisel kässi]

Luise Südamest häa meelega, härra Winkler! [Lannab Ferdin kässi]

14 etendus.Endised. adelle.

adelle [keskelt] Noh, kas põik korras?
Ferd [mutter Luise kätt laski lastes]
 Ja muidugi, põik on korras [üm-
 ber waadates] ma ei näe midagi
 enam. Viinid ei taha ma ka enam
 eksitada; nägemiseni uues korter-
 ris - soovin tõhusat kolimist [ära-
 minnes eneselle] Oli ka kõigevõim-
 ne aeg, muidu oleksin ma enneal-
 ameti ära andnud [keskelt ära]

15 etendus.Endised ilma Ferdinandita.

adelle Soovin õnne, Luise.
Luise [kes ühes tõusnud on] Kiidaks!
adelle Noh, põik on ju korras, ta
 tegi Teile armuawalduse.
Luise O, see on eksitus! Kuidas
 Te võite mõelda -
adelle Iraga veel mitte? Ei tee mi-
 dagi; ma panen Teid ometi paari

selle pääle wõite sindel alla-
teineword. Nüüd ei taha ma
Teid enam parem sinni pida-
da, ma tean Teie peate oma
ajaga kokku hoidlik olema.

[Lümbewaadates] Siin on ju kõik
juba walmis- ma tänan Teid.
Kägemiseni siis; mitte nii kurb,
julgest! Teie saate ta küll ma
seda juba korraldam päris tõesti
Jumalaga!

Luise [surus Adele kätt ja läheb kes-
kelt ära]

16. etendus

Adele - Marie pärast Voss
Marie [keskelt] Prænna Schumann-
Adele Marie, sind? Mis sa tahad?
[Paneb järjekorda kõne ajal sisse ma-
hitud asjad ühte suure korgi.]

Marie Kui Te lubate, julgen ma
Teile üht palwet ette panna.

Adele Nah?

Marie Ma kumlsin proua Sehkuan kolivat ära. Kas Te si taha mind kaasa võtta? Ma ei kannata sell majas enam ära.

Adelle Kispärast siis?

Marie Niikaua kui härra Voss ainult seda terwishallika vett jõi, siis läks asi veel, ehk ka siis lugu juba halb küll oli; aga nüüd, kus ta ainult napsi joob, ei jona o enam ära kannatada.

Adelle Rumalus! Minu isa ei joo napsi, vaid kõhu-elixiri.

Marie Ja, nii nimetab ta seda; aga Friedrich, kes seda liixiri katsus, ütles, see oleval naps ja tema tunneb asja. Ta seletas seda mulle ka ära, mis tagajärg sellel on - üs hirmus hullustuse haigus - nime unustasin ma ära, aga Friedrich teab seda.

Adelle Ära aja nii rumalt juttu.

Marie See on ju väga auustamise

väärt Teist, et Teie oma härra isa ei
 taha rakkustada; aga kõik sun-
 nib kokku ja haiguse esimene stu-
 dium on härra Vessil juba käes.
 Aktsiwaade, rahutus, aritus, iga-
 sene otsimine kõrgis põhja kõrvemi-
 se järele ja tolmujärele mööbli pääl
 see kõik käib selle haigusega kokku.
 Ja siis seda ümberkäimist, mis härra
 Voss mulle osaks lasel saada, ei
 jona ma kauem ära kannatada.
 Ma püüan tõesti igaüks vastu
 viisaks olla, ka näärkimises, aga
 misuguseid ütelsi, nagu härra
 Voss minnwartu tarwitab, ei ole
 mulle mitte peegi veel ütelnud.
 Ja viimati, kui Friedrich mitte enam
 kõrgis majatallituses abiks ei ole,
 mis mul temast siis veel on? Kui
 ma temaga ainult kirjawahtu-
 ses pean olema, siis olen parem
 kusgil mujal, kui et ma teda
 ainult läbi akna hoovi pääl näen

ja kui tema ülesse igatseb ja mina
alla, ilma et see midagi aitaks.
Sellepärast tahtsin ma parema proua
Schumanni väga paluda, et Te
mind ühes võtaksite.

Adelle Ei, Marie, seda ma ei tee;
sa oled vire tüdruk ja minu va-
nematel oless väga palju kui
sa ära lähed.

Marie Ja härra Doss'i ümberkäi-
mine?

Adelle See muutub, nii pea kui
mu isa terveks saab.

Marie Aga see haigus läheb ju
ikka raskemaks!

Adelle Ära lase omaile niisugisi-
seid rumalaid juttusid ette
luisata. Ole nüüd nii häa ja
vii kohviasjad siit kööki, ja kui
sul natuke aega on, siis avita
Augustet.

Marie [Asju võttes] Seda ma teen
kiire. Aga, armas proua Schumann,

uskuge mind ometi, see on häda-
 ohtlik, ja kui Teie härra Bossil se-
 da luuri joonist ära ei võõrta,
 siis võib asi veel pahasti lõppeda.
 Adele ära suda selle üle niivõetse.
 Marie [Lähel asjadega parem. p.
 unse poole, maab kiskumisel ilmu-
 wat Bossi, kes rüüstis näitega ja viha-
 se pilguga, sääl seisab, ja karjatab]
 Ha!

Adele [Kes laudlina kokku tahab
 panna, ehmatas] Kuidas?!

Marie [Lenele] Juba jälle see hiri-
 mus waade!

Boss [Mariele] Mis sa mulle nüütsa
 wahid? Tee et sa ära tarad.

Marie [Lähel ära, asju varisewate nä-
 tega händes, silmad karklikult Bossi
 poole pöördud, paremalt poolt, unsele]

17 etendus.

Adele. Boss. Pärast Friedrich. Tooline.

Boss [Aegamööda ette, poolt tules] Ah,

Adele?

Adele Koh, isa?

Vass Sa mõtled siis tõesti tänana
juba wälja kolida?

Adele Ja, isapene, selle juures ei
saa enam midagi muuta.

[Panub laudlina kappi, panub selle
lukkku, niisama ka klaveri ja
panub sõtned tasku.]

Vass A, siiski! Sa oled pimestatud,
sa oled ärahirmutatud, see kõik
sünnib ju wastu sinu tahtmist.

Adele Ei sa eksid. [Friedrich ja
üks tööline, ühte treppi kandes,
tulewad keskest sisse!]

Friedrich Beremees taatis meid
üles. Kas prouad lubawad, et me
üks ja akande eesriided maha
wõtame?

Adele Ja muidugi, ja wiige kõik
sinna sisse [pak, p. näidates]
akna eesriided peab pruude kül-
jest ära wõtma ja ka kokku panema

Friedrich Plus [Töölise poole] Lehmann,
 mina hoian treppi, sina mine
 üles, sul on rohkem palanoksi [toota-
wad parem p.eest arna esriided ära
 ja panevad sohva pääle!

Vass [kes vahapääl addelega nääri-
 mind, paalwajusti ja tungiwalt]
 Olga, laps, kas sa siis aru ei saa, et
 sa allasurutud oled, et ta ainult
 seda tahab, sind minu isa sü-
 dame küljest lahti rebida?

Addele See ei ole aige sinust, isa,
 et sa Askrist ikka nii halvasti
 näägid. Ta armastab mind omeli
 niwäga, seda tunnen ma ja ta
 tahab tõesti ainult kõige paremat
Vass [Pilekawaal] Jammidugi!

18 etendus.

Endised Askar.

Askar [kuinelt tõustega] Edasi,
 uutakse, mööbliwanne on juba siin.
Fried Juba? Väike mind, peremees.

ma üllusin Teile rohe, Te võite päris
 rahulik olla; kui mina mille-
 gi eest muretsen, siis on see ka mu
 reletsud, iseäranis, kui naisuga
 hästi ümberkäidasse [kõvasti
 ja sihiga tööle, Bossi poole
 vaadates] Eks ole, Lehmann, ka
 ümberkäimise eest teeme meil ka
 sellewarta igatahes, kui hästi ümber-
 käida -

Eska Mis Teil siis arusaan? Te peate
 ruttama.

Friedrich Aluidugi, peremees, Te
 võite päris rahulik olla; kui mi-
 nuga hästi ümberkäidasse, tee-
 ma kõik [Ja võtate tööriistega ka
 kuskusse esriide ära ja viib siis
 need ja akna esriided pakema
 poole tuppa; tööline lähel trepiga
 kuskelt ära]

Boss [Eskaile] Teie tahate siis seda
 skandali täiesti ära teha? Mõtelge
 emeti mis naabrid, mis meie

lutawad selle kohta illewad?

Askar Oka arwan ümberoli mine
ei ole midagi isäralist. Kui
keegi Teie käest selle üle järele pä-
rib, siis võite Teie ju ütelda, et
meie värsket õhku armastame
Voss Oka teanjusta, mis Teie armas-
tate, Teie -

Askar Teie wabandate, aga ma
pean niind koolis te järele waa-
tama, adelle, sa jäta d oma isa
ehk ka jumalaga, taad testakse
juba tühjaks [Parem. p. ära!]

Adelle Jumalaga siis, isaneme.
nägemiseni uues korteris. [Pareus
temale rätth]

Voss [Adelle rätth mitte wöttes!] Sa ei
saa mind saäl peil näha. Ohine
aga.

Adelle Seda ma ei looda. Küll
su pahameel juba lahkub, sest
sa pead ometiigi arusaama, xui
pohjusetta ta on [Pak pära!].

19 etendus.

Vass sis töölised.

Vass Ta läheb - ta läheb töesti ja jätab mind üksi maha. [Läheb asna juurde] Huidas nad ruttavad. Pool korterist peab juba tühi olema.

Keli töelist [tulevad rikkalt sisse, võtavad pildid maha ja viivad asjad välja]

Vass Habriantöölisi on ka aitammas, päris sipelga pesa. Näib nagu rõõmustaksid nad, et mina vihkastan.

Kaks töelist [tulevad paremp. ja kannavad ühte kasti]

Esimene tööline Ei tea mis siin sees küll peaks olema, see on aga raske

Vass [kasti p. vaadates, järsku]

Sääl on siinlad sees, see on minu kasti, see jääb siia!

Tööline See on parem [Pannevad kasti parem poole ette ja viivad siis muid]

asju walja I

Vass Tal ei ole Harwis neid küünlaid
kaasa wia! Mis jaoks ka! Ta mü-
nitab ju nende üle. Nad woiwad
rahul olla, nad ei saa minu
käest mitte midagi enam, mi-
dagi, midagi, - mitte niigi palju!
[ümber waadates] Haha! kui ruttu
see läheb! Bravo! Bravo! Paris
auruga!

Uks tööline [tuleb parem poolt ja kann-
nab piltisid, nende külgas ka Vassi
päwapiilt]

Vass [jooksit töölise juurde ja wõtab
tema käest pildi ära.] See on minu
pilt, see jääb siia! [Tööline läheb
keskelt ära] Keil ei ole minupilti
waja, nad ei pea minis üle naer-
ma, ja seda nad ju teuvad! [Pa-
rib pildi wasti pääle ja waatab
ringi] Ma niind on see pesa ju
wastti tuki! [läheb jälle akna juurde]
Nad hakkawad juba pääle tõst.

ma. Adele istub woorimehe päale
 ta waatab ülesse - [akna juurest
ära minnes] ta ei pea mind enam
 nägema [Tuba on tühi]

20 etendus.

Voss üksi.

Voss [istub rasti päale, wõtab uhe pas-
telli, loial pildi enese es ja näagib
sellele] Jamui duugi, mi näed sa
 wälja, sa wana lambapäa! Tehke
 Rõõmus nägu, üllis päwapiltinik,
 naeratage, mu häwa, naeratage
 - ja miid naeratab ta, miikand
 kui paber wastu peas. Kas ta miid
 aru saad, kui rumal sa olid, et
 sa terve elu aeg sõin oma armas-
 tuse ja hooli oma lapseli pühen-
 dasid ja omale ette kujutasid, et
 ta sulle selle eest tänulik on?
 Naur olid sa! Wali oleksid sa pida-
 nud olema ja kindel, siis ei oless
 ta miid sinu juurest ära jookst

nud. Eks ole, niind saad sa tar-
gans- tagantjärele, kui juba hil-
ja on? Ja kui söber see inimene
välja näeb - haka! - Nagu oleks
talle midagi õige hääd juttu -
nud! [Räägib tase pildiga edasi!

Attendus

Voss proua Lerche,

Pr. L [esselt] Ma palun väga waban-
dada, härra Voss, kui ma essi-
tan.

Voss Tõelma imberwaata matku!
Kes sääl on?

Pr. L Ahina olen, essee Lerche, ma tu-
len ühe õige suure palwega.

Voss So? Siis olete õige talwa aja
walinud.

Pr. L Asi puutub minu poja Emi-
lisse.

Voss Kahetsen, siis ei wõi midagi
teha. Peate tema peremehe poole
pöörama, härra Schumannni

poole [Pildile] See oli ka väga tark
sinust, et sa iseenest oma ärist
väga viskasid. Selle juurde ual-
rad sa ka? Väga ilus!

Prd. Kui Te ainult nii häa tahak-
site olla ja mind kuulata. Oli-
nu poeg on Teile äris ju väga raku-
aga see istumine ja kirjutamine
teevad päevad otsa ei mõju tema
pääle hästi; ta näeb äige halb kül-
ja, arst arvab, et väga häa oless,
kui ta mõne teise ameti valiks.
Küind lootsin mina, et Te ju wa-
litsijad oma mõisa Falkenburgi
jaers otsite -

Nass Naeruväart! Teile poeg ei
mõista ju põllupidamisest mi-
daagi [Pildile] See oli ka ürs-
sinu tempudest, et ta omale mõi-
sa lasksid kaela määrada.

[sunnitult naera taades! Kõneksin
naera aga, mündksin naera!

Pr L Kõneksin? mil ei mõista põllu-

pidamisest küll suurik, aga ta
 võib ju õppida, ja mina läheksin
 temaga ühes ja oleksin temale
 abiks.

Voss Ei, ei, see ei lähe, see on väi-
 mata.

Prd Võib olla et härra Voss selle
 asja üle veel järele mõtlewad, kui
 ma Teile ärges põhjust niimutan
 Teile oleks ju ise armastaja isa
 ja saate minust wististi aru.

Voss Ollis Te sellega ütelda tahate?

Prd Olla pean linnast ära mine-
 ma oma tütre duissi parast, aga
 ta ei tohi mägata, et see tema
 parast sünnib, selleparast pean
 ma üht põhjust otsima, mis
 talle loomulik paistab, ja see on
 see plaan 2müliga.

Voss Misparast peate Teie süs ära-
 minema? Sellest ei saa ma aru.

Prd Armast härra Voss, ma tahaksin
 oma tütre häameeliga mehele pan-

na, ja see mees, keda ta armustab
 ja kes teda ka võtaks, see ei rassi
 teda, niikaua kui mina siin
 lähedal olen. Aga ma tahaksin
 oma luisel omelil nii häa meele-
 ga õnneliku näha, - palun ar-
 mas härra vass, ütlege ja - Te ei
 saa seda tõesti mitte kahetsema.
Vass [on pildi karti najale paanud]
 Teie tahate oma tütrest lahkuda,
 et ta mehele võiks minna? Seda ta-
 hate teie kui ema vabatahtlikult
 teha?

Pr. L. Sa armas jumal, kurb see
 mõte ju küll on, aga kui teisiti
 ei lähe! Kelle jaoks sa siis elad?
 Kelle eest sa tööd teed ja vaeva
 näed? Omelil ainult oma laste
 eest, omelil ainult selle rõõmu pä-
 rast, et neid õnneliku näha.
 Ja kui selle õnne eest ohvrit peab
 tooma, siis on omelil õigem, meie
 toome selle, meie armad, kes oma

elu juba ära oleme elanud, mitte
nemad, see rõõmus noorus, sellele
terve elu veel es on. Teie saate mi-
nust ju aru.

Vass [Tänuks üles, pühit käega üle
silmade ja üles! ja, ma saan
Teist aru, - Palun, proova terche,
ka Te ei istuks mitte? [Käsi teda
kasti päale istuda väike wäheag!

Ja Teil ei ole omegi õigus; see ei ole
mitte õige, et laps, seda nii väga
on armastatud ja selle eest nii
palju muret on kantud, nii tä-
namatta võib olla ja mehe pärast
sõin ära tahab unustada.

Prd Ärge ütelge tänamata - see
on looduse käik. Linnu peeg; kes
tunneb et ta lennata saab,
tahab ise oma jõudu katsuda;
ja mehe käest, sellele meil oma
tütrel anname, ei või meil omegi
enam nõuda, kui et ta teda
õnnelikuks teeb. Missugune õigus

on meil tema kohta? Eks ole ju kir-
 jutatud, naene peab oma isa
 ja ema maha jätma ja oma
 mehe järelle käima,
Voss ja Teil on omegi õigus. Teie
 olete tulli häa maesterahvas -
 Teie poeg peab raha saama.
Pr. d. Lulesõnustes! Tõesti? ah härra
 Voss, ma tänan Teid [võtab tema
rae ja tahel seeläi suud anda!]
Voss [tagasi tõrjudes! Ahis? Kätt
 tahate Te küll suudelda? Ahis
 Te veel ei taha! Tulge siia, ema
 lerehe, lubage, et ma Teid rae-
 lurtan [Surub ta enese rinnale!]

22 etendus.

Endised Marie.

Marie [resselt!] Härra Voss! Härra
 Voss!

Voss Ahis sa siis tahad, sa kisaja?

Marie [partlikult!] Sõõk on laual,
 Te peaksite alla tulema.

175.

Doss Ja, seda ma teen, ja külati-
se toon ma kaasa. Õnna lerohe,
Teie peate minuga ühes sööma.
[Mariele] Teo keldrist üks pudel
vekti, seda tundide peame me
pühitsema. Mis sa mulle mü-
atsa vahid? Inestad sa? Osta
aga, sa pead veel rohkem imes-
tama. Pah! Prona lerohe, tohin
ma paluda? [Pakub prd. rätik ja
vii ta kassuse poole.]

Marie [astub ette ja ringutab käsi]
See on see viimane studium! Jal-
on ta, trillirium!

Õeessie langes.

Neljas waatus.

Kontor ja laagrimuum. Paremal pool on uus pöördkirjaga kassa see on väikene liht uus, mitte kassapoolsega ja kaitse näitewana pool lahti; näitew sisemine pool on rohelise kalliuga üle loodud. Paremal pool uuega sissepääs matud ruum, milles suur kassapoolsega pult, kapp ja riidevaagn on; sellest ruumist viib parema poolsele asu erakabinetti. Enam tagapool, wäljaspool uue, üleüldine sissekäigu uus. Taga seinas uus, mille läbi laagrimuumi näeb; selles riulisi salide ja rätikutega, laud, mille päale kaupade wõib wälja panna ja mõned kastid.

1 etendus.Friedrich sis Gleichenberg.Friedr [pühil suure emaga kon-
torit ja ise laulab].Kuu kalline kambri sees üleval
etc.Gleichenb [parem poolt sisse] Tere
hommikust, Friedrich.Friedr Tere hommikust härra Gleichenberg [Laulab mõnda tuta-
wat operi viit] Tralalala j. n. e.Gleichenb [seisma jäädes] Tere
laulate ju?Friedr Sest et ma mu rõõmus
olen, härra Gleichenberg.Gleichen See ei ole ju harilikult
Teie mood [ära parem. poolt]2 etendus.Friedrich sis Marie.Friedr [Laulab edasi] Tralalala-
ja läheb laagrimumu]Marie [Turn rowiga parem. poolt]

sisse, tundud waltleri wiini lauldes] Lala, lala- [wadab ringi]

Kus ta on siis?

Friedrich [etteastudes] Kannikene?

Marie Tere hommikust, Friedrich

Friedr Kas sa juba tuntuks tuled

Marie Ja.

Friedrich Kuidasi wanamehega on
Tuiju ikka veel häa?

Marie Seda ma usun? Herra
Voss on niid päris nagu teine
inimene, südamlis ja maist
lin nagu laps. Ta ei joo ka seda
liigist enam, ma pean ta ära
wiima.

Friedr Anna ta mulle.

Marie Sulle? Kas sa seda kaigust
ehk omale tahad saada?

Friedr Sa võid päris rahulik olla
mulle ei tee ta midagi.

Marie Friedrich, sa tead, mis sa
mulle lubasid? Embkumb - sa

wõrutad enesest joomise ära,
ehk mind, ka naturuse kaawal
ei kannataks ma seda ära.

Kui ma mehele lähem ei taha
ma, et mul oma mehe wastu
joomise ettekeide taha oless.

Friedr Kui me ainult niikau-
gel olessime!

Marie Sellepärast ma ju tulin
sina. Herra Voss on mulle kõige-
paremaid loatusid teinud-
wist maal, sellepärast et ma
nii väga loodusest unistan,
ja ta arwab, et sina selle jaoks
ka väga hästi kõlbad.

Friedr Kui sina aga Falkenburgi
lähed, siis peame me ju lahkuma?

Marie See on ainult lühike kat-
se aeg, Friedrich, ja ma wõin
siis näha, kas sa mulle truuks
jääd.

Friedr Sa võid päris rahulik olla.

Marie Ma loodan seda ju ka.

usaldusega. Nüüd lähen ma jälle
 et härra loss ei arwaks, et ma temal
 sallinust meie wakerorra olude kohta
 kirjasti tarwitan. Nägemiseni.
[Sundlewad]

3 etendus.

Endised. Gleichent.

Gleichenberg [Marie] Mis teie siis
 siin teete?

Marie Sul oli tähtjas, suusõna-
 lin asi Friedrichille. Hääd hom-
 mised, mu härra [lauldes ära]

Gleichenberg [ama puldi juures!] Mis-
 pärast see siis laulab?

Friedr Ta on niisõmus, härra Glei-
 chenberg

Gleichenb. Post tulemid?

Friedr Paldi pääl [Läheb lauldes
lagapoolle], Sul on ju hiamandid
 ja pärlid, on sõin, mis sul hirmus-
 tab meel -

Gleichenb Tee laulake ju pra?

Friedr. Ohina olen na nii rõõmus,
 harra Gleichenberg [edasi lauldes]
 "Sa oled ju hukk ja mind saat-
 nud, mu kallim mis tahad sa
 veel!" Eära laagrimees, kus te-
 da pärast vahite vahel teemeta-
 mas näha on]

4 etendus.

Voss Gleichenberg

Gleichenberg [on ühe suure raamatu
 kapist võtnud ja oma pildi pää-
 le pannud, pahaselt] Ohispa gana
 kraaksumine sisse on? [kirju tab]

Voss [parem p. sisse, kaed püksitas-
 kus, tsilinder põigiti pääs, waga
 rõõmus laulab, Caamenist "Toreadori
 laulu"] Tralalala, n. e - Tere homini-
 kust Gleichenberg!

Gleichenb. Tere hommikust, harra
Voss. Kust sisse tuleb - Tere laula-
 te ju?

Voss Alla olen nii rõõmus. Kas mu

wäimees juba oma kabinetis on?
Gleichent Oha arwan, ta läks
 wist praegu sinna sisse.

Voss Siis peate mulle üht meele-
 hääd tegema, armas Gleichenberg.
 Töötage pool tundi tääl sees Sem-
 melmanni juures ja jälke mind
 siia härra Schumanniga üksi,
 mul on tarwis temaga rääkida.

Gleichent [üles tõustes] Wäga hää-
 meeliga [tõtab raamatu kaenla-
 alla ja lähes pahem poole] Te kut-
 sute mind siis küll?

Voss Aluidugi, miidugi.

Gleichent [lähes pahem p. ära]

5 etendus.

Voss. Askar. Pärast Gleichent.

Voss [istub Gleichenbergi kohta pääle
 ja kumardab pää sügawamale]

Askar [astub kabinetist wälja]

Tere hommikust, Gleichenberg.

Voss [ilma üleswaatamatta] Hm, hm!

Askar [paneb oma sibara wana
 alsa] Kas Te postis juba läbiwaa-
 tsite?

Vass [nägu ülewalt] Hm! Hm!

Askar [istub oma koka pääle, wassi
 wastu, ja wõtab kirjad kätte] Kas
 Warrensi käest teadust on tulnud?

Vass [nägu ülewalt] Hm! Hm!

Askar olisparast Tees siis ei was-
 ta?

Vass [üles tõustes, wäga sõbralikult]

Tere hommikust, härra kompan-
 jon.

Askar [inestades] Kuidas-härra
 Vass, Tee?!

Vass Tee inestate mind sin näha?

Askar Tööpolest ja

Vass äieti on see minu koht- ma
 olen ju Tee kompanjon?

Askar Palun, ärme tülitseme enam
 edasi. Ma olen asja sõbralikult
 järele kaalunud ja otsusele jõud-
 nud, et see kõige parem on, kui

meie oma lepingu niipea kui
võimalik ära lõpetame.

Võss Hispärast siis?

Askar Hispärast? Noh, mul ei ole
enam homme Tee igavese näägu-
misi, mis ainult kannakakel-
selt ja mõistmatusest tuluvad,
ära kannatada.

Võss Aga inimene, väimees, mees,

Schumann - kas Te siis soovigi aru
ei saanud, et ma Teid ainult
proovi peale panem tahtsin pan-
na?

Askar Kuidas?

Võss Nü ja, ma tahtsin näha
saada, kas Teil küllalt jõudu
ja iseloomu püsiwusest on, oma
arvamises pinni pidada ja teda
läbi viia. Niid olen ma seda
näinud, ja olen uhne selle pää-
le, et mul niisugune tülli ja
tark kompanjon on ja annan
Teile oma käe Lulataat üle paldi

185

temale oma käre!

Askar Kas see tõsistõsi on, või -
Vass Noh kas Te seda mul juba
näost ei näe?

Askar Tõepoolest näis nii olema
Noh, mina olen sellega muidugi
rahul [võtab paku tuld kae vastu].
Aga mis muidatuis siis Teiega on
olnud?

Vass [üles tõustes] Tulge, ma jutus-
tan seda Teile kaasa veeni juures
[astub võrest välja].

Askar [tõuseb ka üles] Teate te ka
et a dele minuga ühes tule?

Vass Ei.

Askar Ta on ülevõet oma juures
- kas Te temale tere ei taha ütelda?

Vass Pärast, ma tahan enne Tüe-
ga selgusele saada, lätkke oma
kübar ja tulge ühes.

Gleichent [pääraamat parema
kaane all; tulg kõva taga, ilmut
pakem, poolkõrre] Kas ma nüüd

jälle ema puldi juurde võin is-
tuda?

Doss [Kas pahem. p. mose lähedal kei-
sab, paneb selle kinni ja tõrjus gli-
chenbergi sisse! Palun, oodake.]

Assar [On oma sübara võtnud ja
astub Dossi juurde! Teie ei ole siis
minu päale enam pahane?

Doss Pahane - misparast? Et Teie oma-
le trise porteri võtsite? Ma te-
gin ju ainult nii, nagu olek-
sin ma pahane, ma tahtsin nä-
ha, kas Adele oma armastuses
Teie vastu ka kindel on. See on
nii, ja see teeb mind väga rõõm-
saks. Arvate Teie, et ma ei tea,
et naene isa ja ema maha peab
jätma ja mehe poola hoidma?
@, kui kitsariimeliseks Teie mind
peate? Tuloge, väimees, meid ei ole
vul kinasji üheskoos restoranis
nähtud, meie peame inimestele
ameti näitama, et meie kui

arvamus on üksteisega hästi läbi saame. Ja siis ütleme meie veel üksteisele "Teie" - ülapapa ja väimees - see heidab imelikult valgust meie vahesõbra peale. Kui Teie mõnust olete, jame klavasi väimees juures, sinasõprust. Mida tehtud?

Oskar Südamest häa meelega. Vass Siis en avant! Elätkel Oskari ga, jälle Carmeni viisi lauldus, näe alt sinni parem. p. ära!

6 etendus

Friedrich Siis Adelle. Mathilde Friedrich [kes eelmise etenduse ajal vahete vahel nähtavalt talle astus ette] Hamniku vara juba restorani? Ja see mees tahab mulle hääd õpetust anda? See ei kõmpa meeri mul sugugi.

Adelle [tema taga Mathilde, parem p. kabinetist] Jäta aga, ma ei

karda sugugi taada neid eksita-
da. Kui isa siin on tahan ma
tema ga rääkida [Lümbervaa-
datus] Ta ei ole aga siin?

Mathilde Ta ütles omelti, et ta
askari juurde tuleb

Adele Askar ei ole ka siin?

Friedr Prouad otsivad härra-
sid?

Math Ja, kas minu mees siin
ei olnud?

Friedr O ja! Härra Vass kutsus
peremehe enesega ühes restorani.
See on igatahes natuke iseära-
lik ja kui mina omale otsust
selle üle lubada tohin -

Math Seda ei tohi te aga mitte,
ma peelan Teil ära minatar-
su tähendusi teha.

Friedr [Lähes haavatult tagasi
laagrirummi]

Fetendus

189.

Mathilde Adele Ferdinand.

Ferdinand [ruttu parem postil] Kas
Schumann sin on? Kus on härra
Schumann?

Adelle Minu mees on wälja läinud.
Ferd. See on paha, mul on hääd
sõpra tarwis, kes mulle hääd
nõim annab.

Adelle Assar tuleb küll warsti taga-
si, oodake.

Ferdin Oodake, oodake - see on
raske - minu praeguses meeleolus.
Mul oli praegu oma isaga läbi-
määrimine, mis võib olla minu
tulewiku kohta otsustaw on, ma
olen nõuswõtmud ühte pangela-
se otsust teha - [Mathildele!] Kas
Te mulle nõim ei annaks, onutustar?

Etendus

Endised Marie.

Marie [parem p.] Praewa, kas ma
wõin ütelda, et Te sin olete? Ühewal.

tahab keegi Teiega rääkida?

Mathil Kes saäl siis on?

Marie Preili Lerche?

Ferdin [Prinssi] Lerche! Ah! [hacrab
südame järelle]

Mathil. Ma tulen koke.

Adelle Oota, Marie [Tasa Mathildele]
Kas sa lubad, et ma duise alla la-
sen paluda?

Mathil Alimigipärast.

Adelle [Mariele] Palu siis et preili
Lerche meie juurde alla tuleks, see
tähendab minu ema ja ja minu
juurde - saad aru?

Marie Ohidugi, härra Winkler
peab teadmataks jääma. Proua
Schumann teavad ju, mul on
kää taip [ära paremp!]

Getendus.

Endised tema Marista pärast
gleichenberg

Adelle Ma ei eksinist mitte, armas

Winkler, kui ma arvan, et see kangelase ~~tegu~~ otsus peeli Luise'ga ühenduses seisab.

Ferdin ja muredugi, aga kui ta siia tuleb, siis pean mima ära minema.

Adelle Just vastuoksa, Teie jääte siia ja meie läheme ära.

Ferdin Ei, see on mulle liiga kardetaw [Tahab minna]

Math [astus Ferdin tee peale ette]

Jääge siia, Ferdinand, kas Teie siis ei tea, et Luise Teid ka armastab?

Ferdin Seda ma kardan just - ei, ma loodan seda! aga -

Mathil Teie ei ole ühtegi põhjust enam waisida, sest -

Adelle Õna, ära ütle midagi!

gleichert [jälle ses pakem. p. uusel]

Algu nüüd ma võin oleti-?

Adelle [kes uuse lähedal seisab, pakub selle sinni] Palun, oodake

[Ferdinandile] Meie loodame et

Teie enesele sellega meie es käbi ei
tee täna jälle oma armuawal-
duse tegemata jätate. Tule ema
[tähes Mathildega parem poole]

Ferdin Sellest ei saa ma armu-
adele Saage ainult oma armas-
tusest aru ja mõtelge et ühte gi
Aristust es ei ole, seda avalikult
tunnistada. Meie lähme Cescari
tuppa, Te võite meid küsuda,
kui käin korras [ära Mathildega
parem poole kabinetti]

Ferdin Käin korras? Pean ma jälle
asju korrastama?

10 etendus.

Ferdin. Luisse parast Gleichenberg.

Ferdin Sääl ta juba on!

Luisse [parem poolt] Armas pienu-
kass, wabandage - kuidas? Härra
Wimpler?

Ferdin Teie imestate, et mind siit
eest leiata, - mina ei mõtelnud ka

Teid siin näha saada. Te peate
mind ka vabandama, kui ma
nature äritatud olen, mul oli
praegu väga tähtis läbiraasimi-
ne. Minu isa -

Luisse olina olen praegu ka vä-
ga äritatud. Mõelge ometi, minu
ema -

Ferdin armast preili, jätame esi-
algu Teie ema jutust välja.
Kui raäksisime hiljuti teie üle,
et me sumbgi abielusse ei taha
astuda; mina omalt poolt ei
rääksinud Teie tätt, kui ma
ütlesin, et ma ei tea, kas see
tütarelaps, keda ma armastan,
mind ka vastuarmastab. Luisse,
ärge minu pääle pahane olge,
aga ma tean, et Teie mind
armastate. Minu isa -

Luisse Herra Winsler, see on halas-
tamata Teist, seda mulle üteli-
da, kui Teie ühtlasi ütlete, et

194.

ma waenu Teie ja Teie perekonnas
walele tuon. Armastuse kohustus
oma wanemate wastu ei ole
kunagi minu hinges nii sel-
ge olnud kui täna. Ohim ema-
Ferdin Teie eksite, sellest küljest
ei tawista meid midagi, minu
käest nähtakse ainult, et ma
suurema hooliga aris tööd teek-
sin - me wõtame ^{päält} piirituse weel
seapeksi, - et ma luule maha-
jätaksin, minu abielusse astu-
mises nähtakse koguni kõige-
paremat alinõuu selleks. Ohim isa-
Luise Härra Winkler, misama
naagu Teie, tundsin ka mind, et
Te mind armastate ja Te ainult
sellepärast wiwidate, seda null
ütlemast, et Te kartsite, et mina
Teie perekonnas liiga wõõras ele-
ment oleksin. Praegusel silmapil-
gul ei saa ma Teile koin ära
ütelda, mis ma tunnen, minu

195.

mõtted on mujal. Ohinn ema -
Ferdin Hää siis küll, kui Te tingi-
matta tahate, näägime siis Teie
emast. Nagu näha, Teate Te kõig
ehk ma küll aru ei saa, kus Teie
seda võis ütelda

Luise Ohinn wend ütles seda mulle.

Ferdin. Teie wend? Kust tema siis
seda teadis?

Luise. Nah minu ema enese käest

Ferdin Teie ema aimas siis seda?

Luise Ta oli juba anemu mures
ja ütles ikka: kõige parem on,
kui ta ärast wälja astub.

Ferdin Te arwate, mina pean pi-
rituse ja seapeki jätma? See ei
lähe mitte, isa nõuusolemisel
minu abielluse astumises rippub
selle süües ja lüüest ei saaks ma
ka ärastada.

Luise Oh näägij ja oma wennaast

Ferdin Aga lugu keeles ju mi-
nu ümber?!

Luisse Kas Te siis ka haige olete?
Ferdin Aluidugi olen ma haige,
 ma olen palawi ruskarnases äri-
 tuses, mis pärast päewa tõusel; sed-
 ei kannata ma enam ära. Kas ole-
 Teie armastate mind, ja mina
 armastan Teid - kas me nüüd
 Schilleri Ferdinandi ja Luisse viisi
 oma armastusele kihutiga peame
 atsa tegema? Üks parem abinõu
 on olemas - heidame abielusse.
 Luisse, kas Te tahate minna nai-
 seks saada?

Luisse Palun, jätke mind nüüd.
 Kus on proua Boss ja adeli?

Ferdin Sädal kasinets. Aga ma
 ei lase Teid enne, kui Te mulle
 olete vastanud [Wõtab tema kätte]

Luisse -

Gleichens [Uagu enne!] Kas ma
 nüüd juba võin?

Ferdin. Palun, oodake. [Uungiwalt!]
 Kas siis Luisse?

197.

Luise Ohim emale oleks see küll
trassiks, just niid, kus ta mi-
nust jäädawalts lakkurida ta-
hab, kui ta teab, et mina -

Ferdin Tee ema tahab Teist lah-
kuda?

Luise Kuja ta lähel ameti Falken-
burgi, kuhu Emil harras Vassi
kaest walitseja kohasai. Ma ar-
wasin, et Tee seda teadsite?

Ferdin Löömsalt! Mille aimugi!
aga niid ei wõi Te ju sugugi ei
ütelda. Kui Te üksi olete, siis on
Teil kaitsjad tarwis, ja Te lubasi-
te mulle, mind sellisse ame-
tisse walida. Kuidas saaksin ma
Teid aga paremini kaitssta, kui
siis, kui ma Teie mees olen? Tee
peate ja ütleva.

Luise Ma pean?

Ferdin Tee wõite ka ei ütelda, siis
küsin ma teiseti. Kas Te tõrgute
minu naeseks saamast?

Luise Ei- [utth] ja.

Ferdin. Pea, see ei marga

Luise Olgu siis, ei, ja- ei- misTe
tahate, et ma Teist aga lahti

saan [kiskus ennast lahti ja joan-
sel parem.p. kabinetti]

Ferdin. Hurra! [Laudat Boccacciast]

undici dodici, tredici, trallala

J. m.e [Läheb Luise järel kabinetti]

11 etendus.

Voss. Askar. Kantselinõunik
[parem poolt]

Kantseln. Härra Schumann, ma nõu-
an, et mulle vastust annate.

Askar Aga ma rinnitan Teile
ometi, härra nõunik, et ma
Teist sugugi arm ei saa?

Kantseln. Heed on püülemised

Voss ei, asi on tõesti nii, ma te-
letan sulle kõik ära. Askar, mu

peeg, ole nii häa ja jätka meid
kummers minutiks üksi.

Askar Hää melega Lära kabinetti!

12 etendus.

Vass Kantselleinouunnik.

Kantseln Kas sa ehk seda kaitsta tahad, et härra Schumann enesele lubas, minu eest kantslani sisse marsta.

Askar Tema ei ole seda sugugi teinud.

Kantseln Asiisgi, minule kirjutatakse tänä hommiku, mina võida nüüd kinnituse seltsis postta saada, kuna kantslani nüüd sisse on marstid. Tema teadis asjast.

Vass Minaka.

Kantseln Sina? Pean ma ehk roogima sind tänama?

Vass Täname? Ma ei tea mitte, mille eest. Kas need paberid minu kapis seisavad, või tääl, see on ükskõik, mina taan ma

protseendid.

Kantseln Igatahes, kui asja pääle nõnda waadata, - [Chonedeuiks-
lid Jaskrust wõttes] Kas sa ka need
kwitteritud paberid mulle koju
saatsid?

Kass An ju võimalik.

Kantseln. August, seda ei wõi ma
wastu wõtta, sa tead, ma wandu-
sin -

Kass Ahinaka. Ah palun sind,
kui me kõiki neid lollusi, mis
me jonnist, üleliigsest ärnusest wõi
muidu räägime, teens peaksime
tegemea, siis ei teens rääkimine
meile warsti enam mingisugust
lõbu. Ah ei oleme juba umbes wii-
kümme aastat wernad, see ei
maksa selle naturaese aja pä-
rast, mis weel üle jääb, seda wähe-
korda ara lõpetada. Sul on
münd kindel sissetuliks, ja Fanny
saad ka jälle terwers, kui sa te-

da selle mehele lased minna,
seda ta armastab.

Kantseln Selle mehe pojale, kes mind
haavanud? @ ei!

Voss Esiters ei ole Winterfeld sind
sugugi haavanud ja tema poeg
alles veel mitte. Sul oles paale
selle ka veel kohustus, oma isik-
likku õnne oma tütre õnnele
ohvriks wida, seda wõit ta nõuda.

Kas sa ei tea, et naene isa ja ema
peab maha jätma ja oma mehe
poole kurduma?

Kantseln Kiwisi ei rääkinud sind
ka waremalt.

Voss Ja, waremalt! Ahu armas Bern-
hard, inimene läheb wanemaks ja
targemaks, veel targemaks, kui ta
juba oli. Ahina leidsin ka äkki
et ma põllumeheks kõllan, ja
solin oma mäisa - ainult selle-
pärast, et ma targemaks olen
saanud. Eks ole, ta wüid oma

tüttele selle ohvri?

Kantseln [Bossi kätt surudes] ja, august ma teen seda [Häbe-
likult ja lii giisatult.] See on sieti
wäga lahke sinu poolt, et sa
mind hädast aitad, ma ta-
han sulle ka ütelda ülestunnis-
tada, et ma viimaste kuude sees
palju muret ja kuuastust olen
kannatanud ja mõnikord olen
mõelnud, kas wast ka ehk - mul
enesel sündi natuke - ei ole
Boss Ah, ei seda ma ei usu.

Kantseln. Täesti? Noh see rahustab
mind. Aga natuke liiga õrn
olen ma loomuse poolest, see on õige,
ja ma tahan katsuda, seda ene-
sest ära wõrutada

13 etendus.

Endised. Adelle. Oskar Mathilde
Ferdinand Luise [parem. prabinettist]
Adelle armas isake! [foorsel Bossi

1803.

juunde ja kaalustas teda!

Kantseln [sobralisult klathildele,
tema kätt surudes! Teie armast wenna
naene!

Voss Ohim kullasene, kas sa müid
minuga rahul oled?

Adelle Sa oled kõige parem isa ter-
wes maailmas.

Ferdin [teisel pool Vossie] armast Voss,
selle eest, et Teie meil Falkenburi
ära ostsite, ei ole ma Teile veel ku-
nagi nii tänulik olnud, kui täna.
Kui ei ole Teie pääl ka enam pa-
hane - Teie wõite müid rahuga
kõik omakorjad awada.

Voss Kuidas? Teie olite see läbe-
matta inimene?

Ferdin Ärge unustage, Teie olite
minu lülitajat haawanud.

14 etendus.

Endised Marie siis Friedr.
parast Gleichenberg.

Marie [parem. p] Härra Voss, Härra Voss!

Voss [Maerataades] Ohh siisan?

Karie See sum persu masin söedab praegugi hoovi pääle.

Voss Persu masin? Sa tahad ütelda rekepersu masin. Seda peame waa-
tama minema. Lapsed, ma usun
täesti põllumehe elukutsse minus juba
ammugi minus, ma rõõmustan juba
esimese heinategemise üle.

Ferdin [Huiset kaestades]. Ohina ka,
sist kui pewade tuleb, laulab minu wai-
kene lõokene oma pulmalaulu - esole!

Voss [Kariele, kes Friedr porwal seisab]

Oh, jeeenas Teie pulmad teha tahate?

Karie Kui meie härra Voss oma esi-
mesi heinu maitses, siis tahame meie
ka nii wabad olla.

[Gleichenberg [on ettewaatlikult pahem.
p. uke awanud ja sammub, kuna teda
peegi seelisi takista, julgelt üle näi-
telawa oma puldi poole]

Lõpp.

[Esimee langeb]

